

Naročnina mesečno 25 Din, za izdajstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za izdajstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva: dnevna služba 2958 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cek račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-1 Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva b. telefon 2999

Za bodočnost naše kulture

Človeku se na prvi pogled zdi, kakor da je sodobni duhovni Evropi dana le ena izbira: ali boljše življenje ali fašizem. Oba pokreta sta skrajno radikalna, oba oblikujeta celega človeka in mu vrisnejo svoj pečat in svoj karakter, ki daje smer in način gledanja na vse življenje. Gre tako rekoč za dvoje novih svetovnih naziranj, ki sta se v obliki dveh skrajnosti postavila pred evropskega človeka in trgala evropsko skupnost na dva sovražna tabora. Obojno gibanje ima na razpolago ogromen propagandni aparat, ki neprestano polom tiska, radija, politike in tako zvanih znanstvenikov obdelava javno mnenje in mu vsiljuje prepričanje, da se mora čim prej odločiti za eno obeh »front«: ali fašistično nacionalistično, ali marksistično komunistično. Druge izbire ni...

Pravega Evropejca in kristjana mora to frontarstvo, ako bi dejanski položaj odgovarjal s toliko brižnostjo ustvarjenemu videzu, spraviti v mučno razpoloženo. Predvsem kot kultiviranega Evropejca, kateremu je žal evropskega duha in njegove enotnosti, ki je zadnja leta res veliko utrpela na svoji duhovni sorodnosti. Saj ako bere nemško ali italijansko knjigo zadnjih let, skoraj ni mogoče, da ne bi bila prisilno orientirana ali pobarvana v čisto oficijelnem političnem duhu. Kakor da je v njih vedno manj splošno človeškega, vedno manj glasov, na katere se odzove vsako človeško srce. In ako govori k vam Francoz, bo med vrsticami težko prikriji skepso glede bodočnosti dvanajstih let nazaj, tako zelo raztrganih evropskih narodov. V takih razmerah se nihi ni preveč čuditi, ako zadobiva Spenglerjeva knjiga »Untergang des Abendlandes« v nekkih krogih znova svoj pomen, pa čeprav so ji v zadnjem času dokazali, da idejno ni nikako izvorno delo, ampak je le v drugo časovno razdobje presajeno slavjansko umovanje ruskega filozofa Danilevskega, ki je v svoji knjigi »Rusija in Evropa« (1869) hotel dokazati, da je zapadnjaška Evropa zrela za razpad in da je prišla vrsna na Slovane, da posejedo dediščino izumirajočih narodov — Sicer pa črnogledi fatalistični preroki kakor je Oswald Spengler, niso posebni dobrotniki človeštva!

Toda tudi kot kristjan ne more biti evropski človek vesel obeh skrajnih sovražnih front, ki sta polegajni po Evropi. Kot kristjan se namreč ne moremo ogreti ne za eno, ne drugo obeh političnih skrajnosti. Krščanstvo, zlasti pa katolicizem ne neha prosi zamisliti o fašistični totalitarni državi postavljanju svojega nauka, ki državi sicer priznava značaj »popolne družbe«, a takoj »vedno pristavlja, da je njena oblast na znotraj omejena po samolastnemu življenju »nepopolnih družb«, kakor so družina, stanovi itd. Pa tudi nazven v mednarodnem pogledu državnega suverenosti ni omejena: treba je upoštevati in spoštovati pravice in interese drugih držav, ki so prav tako popolne družbe. Fašizmi rušijo tako v zasebnem kakor javnem življenju s svojimi nasilnimi metodami krščanski pojem človečnosti, po katerem so vsi ljudje v svojem bistvu po naravnem kakor nadnaravnem redu enakovredni. Kar pa tiče mednarodnega življenja, goje fašizmi nek izrazit bojni in heroični politični slog, ki sicer ne izključuje dobrih čustev, je pa vendar vsled svoje napadalnosti in poudaranja prvenstvene in izključne vrednosti lastne države za mirno, zaupljivo sožitje sosedov nevaren in v resnici prej ali slej pripelje do oboroženih spopadov. Iz skušenj vemo, da fašizmi humanitarne ideje prezirajo in preganjajo celo vsako pacifistično gibanje, pač pa se navdušujejo za krepke in tudi nasilne besede in dejanja. Kultura surovosti in razgovorov z revolucijami je v polnem razmahu. Temu nasproti ne pozna kultiviran kristjan v civilnem državljanem življenju nobenega drugega heroizma, kakor onega samevolje in pravičnosti, ki vodi k miru.

Se manj spoštovanja do naravnih zakonov in do človeka ter njegovih osnovnih pravic pa kaže komunizem, ki se v svojem razkrojvalnem delu nihi pred družino ne ustavi. Saj komunisti nihi svojih lastnih ljudi ne spoštujejo. Kako malo slišimo danes na pr. o starih sobojevnikih Leninali. Kako tudi, ko pa so padli pod kolo »neprestane proletarske revolucije«. Leninova vdova, gospa Krupskaja, je zaprta v nekem gradu blizu Moskve — izrecno prepovedano, da se ne sme pečati s politiki. Ljudje, ki so še nedavno odločali o usodi milijonov ljudi, so pozabljeni. Rakovski, bivši poslanec v Parizu, živi nekje v Srednji Aziji v sramotnem pregnanstvu. Kamenjev, ki so ga imenovali »možgani sranke« in Sinorjev, vseмогоčni diktator Leningrada, sta bila vržena v uralske ječe. Koliko drugih, manjših, manj pomembnih pa je bilo brez usmiljenja postreljenih! — Fašizem kakor boljše življenje tepta človeka; eden kot drugi pomenja udor barbarstva v Evropo.

Toda, ko odklanja evropski in krščanski človek ti dve, navidezno edino aktualni duhovni gibanji sodobne Evrope — ali mora ostati le pri goli kritiki, ne da bi nesprihiti mogel postaviti svojega, po lastni ideologiji izoblikovano miselnost? — Zdi se, da boljše duhovne sodobne Evrope polagoma postaja sram, da so se dali zazibati od Spenglerjevega fatalizma o neizbežnem propadu zapadnega sveta v nedelavnost, ki je sovražnik sejal svoje seme. Zdi se, da jih tudi odbija suženjstvo, ki ga duhovnemu človeku pripravljata fašizem in boljše življenje. Medtem, ko po gotovih deželah se vedno radikalne doktrine vžigajo mase, se pa od drugod že javljajo kliči proti naukom sovraštva in diktiranju front. Čutilo se poskusi novega zbiranja na lastnih duhovnih osnovah Evrope. Javljajo se glasovi, kakor na pr. v zadnji Dawsonovi knjigi o »Enotnosti evropske kulture« (Dustet, Regensburg 1935), da duhovne vrednote, ki so stotletja oblikovale zapadnega duha, nikakor niso izčrpale vseh svojih moči, ampak imajo še tudi danes dovolj vrednosti, da prvenstveno zainteresirajo evropskega človeka. Pri sedanjih raztrganosti in nacionalnem šovinizmu o kakih političnih evropski skupnosti zaenkrat seveda ni mogoče resno govoriti. Toda stoletna zgodovina je pokazala, da je mogoče duhovno zblizhanje in celo duhovna skupnost, ki bi ji kajpada osnovno mogla dati le ista skupna ideja. »Dovratek h krščanstvu bi dal Evropi potrebno duhovno podlago, ki ji je za socialno zblizhanje tako nujno

Anglija se upira Franciji

Nemčijo podpira tudi Poljska

Francija je morala zagroziti z mobilizacijo

Nemčija je povabljena v London

London, 17. marca. Poročila, ki so jih listi objavili o seji Sveta Zveze narodov, ki se je vršila v ponedeljek, 16. t. m., se med seboj ne ujemajo popolnoma, ker je, kakor znano, seja bila večidel fajna. Listi, ki stoje na strani Francije, poročajo po svoje, drugi listi pa seveda v germanofilskem smislu. Listi, ki so v sedanjem položaju več ali manj nevtralni, poročajo o tej seji takole:

Anglija hoče na vsak način pogajanja z Nemčijo

Pred ponedeljkovo sejo Sveta ZN je bil angleški ministrski svet. V tem svetu se ni sklenilo ničesar pozitivnega. To popolnoma odgovarja taktiki angleške vlade, ki gre za tem, da bi se diskusija o zasedbi Porenja tako v Londonu kakor v Zenevi čim delj zavlekla s prerekanjem o juridični strani tega vprašanja, zato da bi se pridobil čas, v katerem bi se mogle pripraviti velesile do tega, da se odločijo do pogajanj z Nemčijo, ki naj medsebojne odnose velesil po izvršenem dejstvu prekrišuje locarnske in versailleške mirovne pogodbe uredijo na čisto novi podlagi v smislu Hitlerjevih predlogov. Tega stališča angleška vlada ni zapustila niti na sledetaj seji Sveta ZN in ga vzdrzaje še danes, ko je Francija zagrozila s takojšnjo mobilizacijo.

Delegati konzultirajo nemško-angleški slovar...

Ko se je seja Sveta ZN po dolgi zamudi otvorila, se je po štiri in pol urah, kolikor je seja trajala, v glavnem zvedelo sledeče: Zasedanje trinajstih delegatov Zveze narodov je bilo mestoma zelo burno. Avstralski delegat, predsednik Bruce, ki vodi sejo odvisno v smislu angleške politike, je najprej odredil, da je tajnik ZN postal z avtomobilom po 20 debelih nemško-angleških in angleško-nemških slovarjev. V nemškem odgovoru, s katerim je Nemčija za svojo udeležbo na sejah Sveta ZN postavila pogoje, da se morajo »alsbalde« z razpravo o kršitvi locarnske in versailleške pogodbe vršiti tudi pogajanja o Hitlerjevih predlogih, tako zagarantirali naslednji mir na drugi podlagi, so videli delegati neko nejasnost, ki se tiče besede »alsbalde«, ki so jo bili Angleži prvotno prevedli s »stakoj« ali »obenem«. Sedaj so pa konstatali, da »alsbalde« pomeni prav za prav samo »čimprej«, tako da je s tem nemški odgovor izgubil veliko na svoji ostrosti. Na stvari pa to seveda ni ničesar spremenilo, ker je Francija sploh proti vsakim pogajanjem z Nemčijo, vsaj tako dolgo, dokler se ne obsodi kršitev mirovni pogodbe.

Velika večina za priznanje enakopravnosti Nemčije pri pogajanjih

V meritorni razpravi o nemškem odgovoru je Flandin odločno ponovil francosko stališče, da Svet ZN ni bil sklican zato, da bi se pogajal o nemških pogojih, ampak izključno in samo zato, da konstata in obsodi kršitev mirovni pogojev. Predsednik Bruce pa je šel preko tega in izjavil, da se mu zdi, da Svet more sprejeti pogoj Nemčije, da se sme udeleževati seje Sveta ZN kot čisto enakopravna sila z vsemi drugimi, seveda brez pravice glasovanja, kakor te pravice tudi nimata Francija in Belgija, ki predstavljata enako kakor Nemčija interesirani podpisnici prekršene locarnske pogodbe. Kar se pa tiče drugega pogoja Nemčije, naj se namreč obenem ali pa vzporedno ali pa tudi pozneje razpravljata tudi o Hitlerjevih pogojih, je mnenje Bruceja, da se o Sveta ZN sploh ne tiče, ampak da je to izključno zadeva locarnskih velesil...

Tudi MZ za enakopravnost

Nato je Litvinov kot delegat svetovov v kratkih besedah predlagal, da se nemški odgovor enostavno odkloni.

Titulescu kot zastopnik Male zveze kakor tudi turški delegat Ruždi Aras sta pa izjavila, da priznata enakopravnost Nemčije pri diskusiji v Svetu ZN, kar se pa tiče Hitlerjevih predlogov o novi ureditvi miru, pa sta mnenja, da to vprašanje ni samo stvar locarnskih velesil, ampak tudi drugih držav, ki niso podpisale locarnske pogodbe, pa tudi tistih držav, ki v Svetu ZN niso zastopane.

Poljska in Danska za pogajanja z Nemčijo

Poljski delegat Beck in danski delegat Munch sta priznala, da je Nemčija prekršila locarnsko pogodbo, izjavljata pa, da bi bilo treba

potrebna. Evropa ni imela nikdar naravne enotnosti, kakor druge velike kulture. Svoji tisoletni enotnosti se mora zahvaliti edino duhovni skupnosti, zaradi česar tudi Evropa ni politična, pač pa duhovna celota. (Dawson). Zdi se, da lo ni le spoznanje vidcev in prerokov, ampak prehaja tudi med široke plasti naroda. Koli danes opazujemo, da se kljub razkrojvalnemu procesu z leve in desne pojavljajo počelki novega, bolj krščanskega reda, čeprav ga še ni mogoče določiti. Smisel za pozitivne vrednote raste. Zlasti je očito spoznanje, da brez javnega priznanja in vere v osebne Boga, Stvarnika človeka in sveta, ni mogoče družbe človeškemu dostojanstvu vredno urediti. Teorije o samoodrečenju človeka po lastnem razumu in volji so rodile le žalosno izkuš-

Hitlerjeve predloge na vsak način sprejeti, ker predstavljajo poskus nove ureditve miru, ki bi mogel imeti zelo velik in ugoden vpliv na pomirjenje Evrope. Beck svetuje tudi, naj se vprašanje razpravlja s previdnostjo in potrebnim mirom; enako danski delegat Munch. Obenem je velika večina članov Sveta ZN pokazala tendenco, naj se Nemčiji odgovori ter se ji omogoči, da pošlje svojega delegata v London. Vse to je seveda zelo neugodno vplivalo na zastopnika Francije Flandina, ki je v vsem tem po pravici videl delo angleške diplomacije.

Angleška Sibila se oglasi

Pozornost se je potem obrnila na Edena, ki je govoril kratko in hladno. Najprej je dejal, da se mora Nemčiji na vsak način priznati enakopravnost pri razpravah. Kar se pa tiče pogajanj z Nemčijo, so bile njegove besede prav sibilinske. Vprašal se je, na kak način bi se mogla sprejeti ta zahteva Nemčije, da se naj pogajajo o novi ureditvi Evrope locarnske in nelocarnske velesile, ko pa locarnska pogodba nima ničesar opraviti z ZN? Kako naj se Svet ZN peša s tem vprašanjem, ko pa v tem oziru nima nobene kompetence in pooblastila? Svet ne more izjaviti ničesar drugega, kakor da se ga ta stvar ne tiče...

Energičen nastop Francije: takojšnja mobilizacija!

Ker je zastopnik Francije, Flandin, videl, da vse to ne predstavlja drugega kakor manever, da bi se postopanje čim delj zavleklo, je vstal in odločno izjavil, da je preteklo že devet dni, odkar je Nemčija vojaško zasedla Porenje, velesile pa se še vedno brez rezultata posvetujejo. Obsojal je, da se celo našli delegati, ki Hitlerja in njegovo postopanje indirektno podpirajo. Najbolj je treba zameriti danskemu zunanjemu ministru Munchu, da onostavno predlaga brezpogojna pogajanja z Nemčijo. Namiguje, da se francoskemu stališču, ki zastopa izključno le pravico, upira neka tajna sila, ki noče, da bi se konstatala kršitev mirovni pogodbe. Zahteva, da Svet ZN takoj ugotovi kršitev čl. 43 versailleške pogodbe in locarnske pogodbe. Obenem naj Svet ZN pozove vse velesile, ki so locarnsko pogodbo podpisale in jo garantirajo (po-

leg Francije, Belgije in Nemčije sta mišljeni obe garantinji Anglija in Italija), da aplicirajo tozadevna določila pakta proti kršilec.

Mala zveza solidarna s Francijo

Po tej izjavi se je velika večina delegatov postavila na francosko stališče. Titulescu je v imenu Male zveze izjavil, da je sicer za udeležbo Nemčije pri posvetovanjih Sveta ZN, da pa je v primeru, če bi Nemčija zopetno povabila odklonila, na vsak način za to, da se kršitev mirovni pogojev obsodi, ker tako postopanje ogroža vse male narode in države, ki vidijo edino zaslombo in jamstvo svoje varnosti v Zvezi narodov.

Ker pa je angleški odpor trajal dalje, je bil Flandin prisiljen, da je zagrozil, da bo zapustil sejo ter se vrnil v Pariz, da poroča vladi in predlaga takojšnjo mobilizacijo vse francoske vojaške sile, ker v takem primeru Franciji ne preostane nič drugega, kakor da sama poskrbi za svojo varnost in za spoštovanje mednarodnih pogojev.

Če Nemčija ne pride, bo obsojena

Ker se je s tem razpoloženje Sveta ZN močno spremenilo, je Flandin v imenu Francije in Belgije predlagal resolucijo, ki pravi, naj se postopanje Nemčije zaradi kršitve mirovni pogojev obsodi. Večina pa je sklenila, naj se namesto besede »kršitev« rabi milejša beseda »prestopke«. Kljub pritisku Flandina, da bi se ta resolucija takoj sprejela, je Svet sklenil, da se seja, ki je bila med tem proglašena za javno, zaključi in da se Svet ZN ponovno sestane v torek, 17. t. m. Med tem časom bo Nemčija dobila zopetno povabilo Sveta, da se udeleži londonskih posvetovanj, če pa nemškega delegata kljub temu ne bo, bo Svet ZN danes sprejel predlagano resolucijo. Drugih sklepov pa Svet ZN ne bo sprejel in bo zasedanje odgodil do prihodnjega ponedeljka. Ta seja pa naj bi se ne vršila več v Londonu, ampak v Zenevi, kjer Francija upa, da bo ugodnejša atmosfera za njeno stališče.

Upanje, da bi Nemčija sprejela zopetno povabilo, je enako ničli, ker postopanje Anglije, ki zadevo z vsemi silami zavlačuje, Nemčijo samo utrjuje v njenem trdovratnem stališču.

Nemčija pride v London

Kralj Edvard VIII. posreduje Francija se še ni vdala

London, 17. marca. c. Današnji posveti v Londonu so dosegli višek napetosti in popoldne je bil položaj tak, da je moral sam angleški kralj Edvard VIII. poseči v razvoj pogajanj in osebno posredovati. Dogodki so se razvijali takole:

Države, ki so podpisale locarnsko pogodbo, so se ob 11 popoldne sestale v zunanjem ministertvu. Francoska delegacija je prinesla s seboj memorandum, prav tako pa je tudi Eden obljubil pismene predloge v imenu angleške vlade. Francoski memorandum je kratko obsegal sledeče:

Francija zahteva, da naj razsodišče v Haagu pove, ali je pogodba med Francijo in sovjetsko Rusijo res v nasprotju z locarnsko pogodbo. Svet ZN naj izjavi, da je Nemčija kriva kršitve mirovni pogojev in naj začne proučevati vprašanje sankcij proti Nemčiji. Medtem pa se začne z Nemčijo pogajanja, vendar pa ves ta čas Nemčija ne bi smela ojačiti svojih posadk v Porenju.

Razgovori so trajali poldurogo uro, po kosilu ob 14.15 pa je zunanji minister Eden prinesel Flandinu noto angleške vlade, ki naj bi bila odgovor francoskemu memorandumu, ki se je obravnaval dopoldne. V tej noti pravi, da bo angleška vlada obenem s Francijo in Belgijo izdelala nov sistem varnosti meje na Renu. Anglija se izjavlja, da bo štčtila francosko in belgijsko mejo na Renu, vendar pa hoče, da naj bo nova pogodba sklenjena tako, da bo odprta tudi Nemčiji ki naj ob svojem času pristopi k tej novi pogodbi. Ob 14.30 je Eden odšel k van Zealandu in mu predal isto noto, kot jo je izročil Flandinu.

To angleško noto je vlada vzela tako resno, da je angleški kralj Edvard VIII. takoj začel s svojim posredovanjem in je sprejel najprej v avdijenco francoskega zunanjega ministra Flandina, nato pa še belgijskega ministrskega predsednika van Zeelanda. Avdijenca je bila kratka.

Ob 15.30 se je v palači Saint James začela zasebna seja Sveta Zveze narodov, ki pa se je na zahtevo zunanjega ministra Edena ob 15.45 spremenila v tajno sejo. Na tej tajni seji je Eden poročal o razgovoru, ki ga je imel angleški veleposlanik v Berlinu, sir Eric Phipps z nemškim zunanjim ministrom von Neurathom. Eden je Svetu ZN sporočil, da se je Ericu Phippsu posrečilo pregovoriti nemško vlado, da pošlje svoje delegate na zasedanje Sveta ZN v Zenevo. Vendar pa je Nemčija zahtevala zagotovilo, da se bo v Londonu govorilo tudi o Hitlerjevih predlogih.

Edenu je takoj odgovoril francoski zunanji minister Flandin, ki je v imenu Francije izjavil, da ostane Francija nesprenmenljivo na svojem stališču in da Francija zahteva, da mora Svet ZN najprej obsoditi Nemčijo. Šele nato, ko bosta Anglija in Italija obljubili nove varščine za mejo na Renu, se lahko govori o razširjenju foruma v Londonu.

Ob 16.15 je tajništvo Zveze narodov sprejelo sledečo brzojavko nemškega zunanjega ministertva iz Berlina: »Zahvaljujemo se vam za brzojavko ob 14. t. m. Veleposlanik von Ribbentrop bo zastopal Nemčijo pred Zvezo narodov in bo v četrtki dopoldne dospel v London.« Von Ribbentrop pride s štiričlansko delegacijo in je zanimivo, da je pravni svetovalec delegacije von Schmidt, ki je pred enajstim leti Stresemannu pomagal sestaviti besedilo locarnske pogodbe.

Ob 17 je prišel v palačo St. James nemški veleposlanik v Londonu von Hösch, ki je bil takoj sprejet od Sveta ZN. Ob 17.30 je bila tajna seja končana in ob 17.40 se je začela javna seja Sveta ZN, na kateri je bila prečitana brzojavka nemške vlade.

Nobenega strahu: borza ie mirna

London, 17. marca. AA (Havas) Na borzi se opaža znatno zboljšanje. V tem vidijo dokaz občutnega pomirjenja. Državni papirji in industrijski vrednostni papirji so imeli danes čvrsto tendenco.

Anglija z vseh strani pritiska na Francijo

London, 17. marca. b. Jutri se tukaj sestane odbor trinajstih z nalogo, da prouči odgovora Italije in Abesinije na poziv Zveze narodov za ustavitve sovražnosti in za pričetek mirovni pogajanj. Sklicanje tega odbora k ponovnemu sestanku je še ena šahovska poteza angleškega zunanjega ministra sira Anthonyja Edena, da bi lahko tudi s te strani vršil pritisk na Francijo, ki ji je do tega da se italijansko-abesinjski spor čimprej likvidira in da bi potem Italija kot zaveznica Francije stala za njo v Evropi v dogodkih, ki se še lahko pričakujejo.

Minister dr. Krofta o položaju

Mi smo za mir, za spoštovanje obstoječih pogodb in za našo vojaško okrepitev

Praga, 17. marca. a. Češkoslovaški zunanji minister dr. Milan Krofta je podal danes pred obema zunanje-političnima odboroma parlamenta in senata daljšo izjavo o zunanje-političnem položaju. Dr. Krofta je med drugim izjavil:

Dne 7. marca so nemški vojaški oddelki zasedli nekaj mest v Porenju. Državni kancelar Hitler je v parlamentu izjavil, da se ne čuti več vezanega po določilih lokarnske pogodbe. Češkoslovaška vlada je isti dan sprejela spomenico nemške vlade. ki je bila dostavljena tudi ostalim velisilam. Ta dokument moramo proučiti z vseh strani. Ne gre samo za vprašanje postranskega znatja, ampak gre za temelje miru v Evropi, ker je lokarnska pogodba obremenjena s paktom Zveze narodov bila temelj vse dosedanje mednarodne organizacije. Nemška vlada je večkrat izjavila, da bo spoštovala lokarnsko pogodbo. Zaradi koraka nemške vlade je bila torej vsa Evropa presenečena in to presenečenje je slično presenečenju, ki smo ga doživeli lansko leto, ko je Nemčija na enostranski način prekršila verzijsko mirovno pogodbo in uvedla obvezno vojaško dolžnost. Večina držav odklanja ta način nemškega postopanja. Francija in Belgija sta zahtevali takoj posredovanje Zveze narodov, angleški zunanji minister pa je v svoji izjavi 9. marca izjavil, da odpoved lokarnske pogodbe in zasedba Porenja ruši zaupanje v vse bodoče nemške obljube. Zato smatra angleška vlada za svojo častno dolžnost, da podpre napadence. Tudi Italijanska vlada je izjavila, da smatra za veljavne obvezne, ki jih je sprejela z lokarnsko pogodbo. Tudi vlada sovjetske Rusije je zagotovila Franciji, da bo izpolnila vse obvezne. Češkoslovaška in druge države Male svete so v teh okoliščinah zavzele enake stališče.

Češkoslovaška ostane zvesta določbam, ki jih je sprejela s pogodbo s Francijo. Zato ne vemo, zakaj bi morali odpovedati arbitražno pogodbo med Češkoslovaško in Nemčijo in zato ni razloga, da ne bi ta pogodba ostala še naprej v veljavi. Kaj se bo zgodilo, še ne moremo reči. Bistveno za nas je, da se moramo postaviti na stališče, ki je zasprotne enostranski kršitvi pogodb. Ta kršitev

pogodbe je resna, ker Nemčija odklanja pogodbo, ki jo je prostovoljno podpisala. Vasiljuje se nam nimenje, da smo tik pred veliko evropsko krizo, katere posledice še ne moremo predvideti.

Solidarni s Francijo in MZ

Češkoslovaška želi, da naj konflikt ne rodi takih težkih političnih in gospodarskih posledic. Mi ne bomo zvesti samo pogodbam, ampak bomo zvesti tudi svojim zaveznikom. Mi smo z vladami Francije, Jugoslavije in Rumunije stalno v zvezi in z državami Male zveze bomo v prihodnjih dneh na skupnem posvetu zavzeli stališče.

Mi nismo podpisniki porenjskega pakta in ne moremo iniciativno nastopiti. Mi pa bomo vse storili, kar lahko storimo kot člani Zveze narodov. Mi bomo branili stališče, da se morajo mednarodne obvezne spoštovati. Tega se bomo držali ne samo za druge države, ampak tudi zase. Dokler pa se to vprašanje ne reši, še nima smisla govoriti o nemških predlogih za mir.

Naše stališče o dvostranskih pogodbah je znano. Mi lahko podpisemo samo tiste pogodbe, ki gredo v sistem kolektivne varnosti. Mi menimo, da je naša pogodba s Francijo veljavna in z drugimi državami se lahko pogajamo samo v tem smislu. Še enkrat izjavljamo, da bomo delali naprej v skupni mirovni fronti in to delo je bistvena varščina za nas, karkoli naj se že zgodi. Zato moramo sgraditi dobre mednarodne in vojaške pogodbe in ostati notranje enotni. Zlasti moramo biti zvesti svoji dosedANJI zunanji politiki.

Ob koncu je dr. Milan Krofta izrazil upanje, da bo trenotni spor rešen tako, da bo to koristilo evropskemu miru. Mi vidimo, da se pripravljajo akcija, da naj se predloži ves spor v presojo mednarodnemu razsodišču. Češkoslovaška želi mir in bi zelo obžalovala, če bi se njeni odnosi z Nemčijo poslabšali. Češkoslovaška bo vse storila, da bo lahko koristno sodelovala v vseh vprašanjih, ki odločajo o miru v Evropi.

Hitler pravi, da želi sporazuma s Francijo

Frankfurt na Majni, 17. marca. AA. DNB poroča: V uvodu svojega sinočnega govora je državni voditelj Adolf Hitler poudarjal, da je kazalo izdati zelo resne in usodne odločitve zaradi vzpostavitve nemške časti. »Če sem se dotaknil tega najtežjega vprašanja,« je dejal Hitler med drugim, »sem to storil iz prepričanja, da si na drug način pomiritve Evrope sploh ni mogoče zamisliti. Očitno je, da ne more veljati trajno pogodba, sklenjena pod grožnjo ali pod kakršnimkoli pritiskom. Na takih osnovah ne morejo počivati nobeni večni zakoni, ni mogoče skleniti nobene trajne vezi, kaj šele skleniti pogodbe za večne čase! Prekiniti je treba s staujem, ki vodi k sovraštvu in ogorčenju. Mesto njega naj se ustvarijo odnosi, zgrajeni na prosti volji uvidevnih državljanov in resnično svobodnih narodov.«

Nato je državni kancelar med splošnim odobravanjem dejal, da so njegovi bojni tovariši pričeli, da ni nikoli hotel drugega, kakor samo resnični sporazum in resnično pomiritev in da drugega tudi nikoli ni oznanjeval. »Pripravljen sem vsak čas skleniti s francosko vlado,« je nadaljeval Hitler, »sporazum s tem, da eni in drugi apeliramo na oba naroda. Evo, že

sedaj postavljam vprašanje:

Nemški narod! Ali hočete, da naposled vendarle pokopljemo nasprotje med nami in Francijo in da med nami nastane mir in sporazum?

Na te kancelarjeve besede je na tisoče in tisoče poslušalcev vzkliknilo: »Hočemo!« Po dvoranji je odmevalo ogromno pritrdjevanje. Ko se je nato poleglo, je vodja države nadaljeval: »Potrebno bi bilo, da tudi na drugi strani Rene postavijo francoskemu narodu isto vprašanje. Niti najmanj ne dvomim v to, da si želi sporazuma prav tako kakor mi, tudi francoski narod in da je potreben pomiritve prav tako, kakor mi.«

Besede državnega kancelarja so prisotni pozdravili z viharjem odobravanja. Hitler je nadaljeval: »Nato bom stavlil nemškemu ljudstvu tole vprašanje: Nemški narod! Ali želite francosko ljudstvo zatrepi in zapostaviti? Prepričan sem, da bo naš narod odgovoril: Nečemo! Nato naj tudi oni tankaj vprašajo svoje ljudstvo, ali žele, da bi nemško ljudstvo imelo v lastni hiši manj pravice, kakor jih imajo drugi narodi? Prepričan sem, da bo francosko ljudstvo to odklonilo.«

Popoln nered v Španiji

Madrid, 17. marca. Sinoči so tukaj nastali veliki neredi. Socialisti in drugi levičarji so napadli sestanke krajev, desničarske organizacije »Spaniske falange«. En falangisti v v njih obrambi ubil nekega socialisto. Pristojni levičarske enotne fronte so nato zahtevali, da morajo tega falangista takoj zapreti. Tega so tudi takoj zaprli. Vendar je aretirani falangisti ušel. Zato je prišlo no novega krvavega spopada med falangisti in levičarji. Ob tej priliki je bilo ranjenih mnogo oseb. En levičar je umrl. Šele zjutraj so vzpostavili red.

Madrid, 17. marca. V političnih krogih kroži vest, da bo vlada predložila Kortsom zakon o končni prepovedi borbene organizacije »Spaniske falange«.

Madrid. V Villanevi De Casteglion je prišlo do streljanja med desničarji in levičarji. — Ubite so bile tri osebe. V Oviedu so socialisti ubili nekega desničarja.

Madrid, 17. marca. Po vesteh iz Logrona je v soboto neka skupina manifestantov zažgala poslopje, v katerem je bil sedež organizacije »Spaniske falange« in sedež Roblesove stranke. Demonstranti so napadli nekega topničarskega častnika, ki je bil znan kot fašist in so ga hoteli linčati. Ko je intervenirala vojska, je prišlo do spopada in streljanja iz pušk. En manifestant je bil ubit, 5 manifestantov in nekaj častnikov je bilo ranjenih. Manifestanti so tudi zažgali lokal nekega desničarskega lista in štiri cerkve. Red je bil zopet upostavljen v nedeljo.

Vprašanje drž. nabav premoaga

Belgrad, 17. marca. m. Ministrski svet bo te dni pretresal vprašanje nabave premoaga za potrebe državnih železnic iz privatnih rudnikov za leto 1936 — 1937. Pri vseh merodajnih limitih obstoji najboljšje razpoloženje in volja, da se to vprašanje reši na najpravičnejši način.

Pohvala železničarjem

Belgrad, 17. marca. AA. Za smučarskega sestanka vojaških ekip držav Male antante na Poljudski pri Bledu je osebe naših železnic pri prevozu zaveznških vojaških ekip izvedlo vse organizacijo z velikim požrtvovanjem, tako da so romunski in češkoslovaški smučarji odnesli z jugoslovanških železnic najlepše vtise, minister vojske in mornarice pa je izrekel svoje zadovoljstvo in zahvalo. Da opozori na ta zgledni primer, kako je treba služiti za dobrobit, napredek in uspeh naše domovine in železniške stroke, je prometni minister s posebno pohvalnico podčrtal prizadevnost svojih podrejenih železničarjev in to s naredbo sporočil celokupnemu osebju podrejenega mu ministrva.

Osebnosti

Belgrad, 17. marca. m. Z odlokom glavnega ravnatelja jugoslovanških državnih železnic je premeštr Viktor Veber, prometni VIII. pol. sktup. e postaje Cakovec za šefa postaje Kraljevo-Prelog. Pri ravnateljstvu drž. železnic v Zagrebu je postavljen za nadzornika strojev VIII. pol. skup. Ivan Gerbec, strojevodja iste položajne skupine.

Dunajska vremenska napoved: Jasno, zjutraj mraz, čez dan milo. Jasno vreme, ki bo tudi precej toplo čez dan, bo trajalo še nekaj dni. Zagrebska vremenska napoved: Po večini ohladno, vetrovno, hladno s slabim prehodnim deževjem.

Kartelno sodišče

Belgrad, 17. marca. AA. Minister za trgovino in industrijo je dal sporazumno s pravosodnim ministrom uredbo o kartelnem sodišču. Sodišče je samostojno v svojem delovanju, glede izrekovanja sklepov in obsodb pa neodvisno. Urejalo bo kartelne spore. Sodišče tvori pet članov: predsednik, dva člana državna svetnika in dva člana strokovnjaka.

Venezelos hudo bolan

Pariz, 17. marca. AA. Havas poroča: Današnji »Journal« trdi, da je Venezelos, ki živi v Parizu, težko zbolel. Dasi ni mogoče iz okolice Venezelosa dobiti nobenih obvestil, se vendarle izve, da smatrajo zdravniki njegovo bolezen za zelo težko.

Drobne vesti

Sofija, 17. marca. m. Pravosodni minister Pešev je izdal nalog vsem upravnikom kaznilnic v Bolgariji, naj pripravijo seznam kaznjencev, ki bi jih bilo za prihodnje velikonočne praznike predložiti Nj. Vel. kralju v pomiloščenje.

Sofija, 17. marca. m. Pred višjim kasacijskim sodiščem se bo jutri pričela razprava proti Damjanu Velčevu in Krilu Stančevu, ki sta bila od sojliskega vojnega sodišča obsodjena na smrt. Višje kasacijsko sodišče bo razmotrivalo o njuni pritožbi proti razsodbi vojaškega sodišča.

Friedrichshafen, 17. marca. AA. DNB. Davi je novi zrakoplov »LC 129« odplul na svoj četrtri poskusni polet pod poveljstvom kapitana Lehmana. Polet bo trajal 30 ur. Poleta se udeležujejo poleg posadke in vodilnih oseb Zeppelinovih delavnic tudi nekatere osebnosti iz letalskega ministrstva. Kapetan Lehman je izjavil, da se polet ne bo vršil po kakem načrtu, marveč da bo križaril prosto. Križaril bo v glavnem nad kraji južno od nemškega toka Dunava. Zeppelin ne bo preletel nobenega večjega mesta.

Japonci ne dajo miru

Japonska armada namerava vdreti v Šansi

Šanghaj, 17. marca. Po tukajšnjih informacijah kitajskih političnih krogov pomeni novo japonsko ministrstvo Hirote okrepitev japonske akcije na azijskem kontinentu. Kitajske kroge je zelo vznemirila izjava japonskega generala Izogaja, ki je vojaški ataše pri japonskem poslanstvu v Nankingu, ker je Izogaj ostro kritiziral avtonomno vlado pokrajini Ho-pej in Cahar, ker njen predsednik general Sung, ki je bil postavljen za vrhovnega upravnika teh pokrajin po vplivu Japonske baje ne podpira zadosti politike prijateljstva z Japonsko in Mandžurijo. Jasno je, da izjava ne pomeni ničesar drugega kakor da je treba Ho-pej in Cahar čim prej anektirati.

Se bolj vznemirjajoča so poslednja poročila ki pravijo, da Japonci podpirajo avtonomistično gibanje v južnih kitajskih pokrajinah Hongkong, Amoj in Fučijao.

Obenem so prišle vesti, da je vrhovno poveljstvo Japonske armade v Aziji poslalo na mejo med pokrajinama Ho-pej in Šansi, kjer se vršijo ljute borbe med komunističnimi in vladnimi četami Kitaja, japonsko konjenico pod prevezno, da se ne bo komunistizem razširil v severni Kitaj. Japonski listi govorijo že o potrebi japonske intervencije v veliki pokrajini Šansi sami, v kateri operira proti komunistom kitajski general Jenšjan, ki pravi, da ne potrebuje japonske pomoči, ne pomeči mankinške vlade. Po najnovejših poročilih se je v resnici bati, da bo japonska armada preko Ho-peja direktno vdrla v Šansi pod prevezno, da razžene kitajske komunistične čete.

Kar se tiče odnosajev z Rusijo, je Hirota izjavil sovjetskemu poslaniku v Tokiu, da bi bilo dobro, če bi Rusija odpoklicala od mandžurske meje svoje vojaške sile, katere da so

žezmerno oborožene. Bati se je, da ne bi japonski vojaški krogi forsirali vojne proti Rusiji, ker ima le-ta na Daljnem vzhodu zbranih 200.000 mož, 900 letal in 1400 tankov, vrh tega pa je dospelo iz evropske Rusije v zadnjem času 3000 letal in 50 podmornic, ki so vsidrane v Vladivostoku. Vendar pa utegne biti ta strah, ki navdaja zlasti kitajske kroge, nekoliko pretiran, ker je znano, da je japonski veleposlanik v Moskvi predložil Stomonjakovu sestavo mešane komisije, ki naj uredi mejo med sovjetsko Rusijo in Mandžurijo, da bi spori definitivno prenehali.

Rusi in Japonci se pogajajo

Pariz, 17. marca. AA. Havas poroča iz Moskve, da so tamkaj zvedeli za nove podrobnosti o sestanku med pomočnikom komisarja za zunanje zadeve Stomonjakovim in japonskim poslanikom. Japonski poslanik je predlagal Stomonjakovu mešano sovjetsko-mandžursko komisijo za razmejitev ozemlja med jezerom Kenke in reko Tjumen. Japonski poslanik je dalje poudarjal, da je japonska vlada, če bo sovjetska vlada ta predlog sprejela, sprejela sovjetski predlog o ustanovitvi stalne mešane komisije za urejanje obmejnih sporov. Stomonjakov je odgovoril japonskemu poslaniku, da želi sovjetska vlada, preden sklepa o tem japonskem predlogu, vedeti, ali je japonska vlada pripravljena storiti vse potrebno za ustanovitev podobne komisije, ki bi naj urejala obmejna vprašanja med sovjetsko Rusijo in Mongolijo. O razmejitvi z Mandžurijo pa je Stomonjakov naglašal, da je sovjetska vlada načeloma za ustanovitev komisije, ki bi bila pristojna za vso sovjetsko-mandžursko mejo, ne le za določeni obmejni odsek.

== Z abesinskih bojišč ==

Rim, 17. marca. AA. Stefani objavlja z bojišča poročilo št. 157, ki se glasi: Maršal Badoglio poroča, da ni bilo ne na eritrejskem, ne na somalskem bojišču nobenih sprememb.

Asmara, 17. marca. b. V vojnih krogih trdijo, da bo general Graziani v najkrajšem času izdal povelje za novo ofenzivo na južnem bojišču.

Addis Abeba, 17. marca. b. Uradno poročilo abesinske vlade o položaju trdi, da so italijanska poročila o velikih zmagah na severu ogromno pretirana. Abesinske čete zavzemajo dolino reke Takaze in so v odličnem črbenem stanju. Ras Kasa ni odšel na italijansko stran, kakor Italijani trdijo. Na koncu poročila bodri abesinska vlada narod, naj se bori do zadnje

Proračun v senatu

Belgrad, 17. marca. m. Finančni odbor senata je danes pričel razmotrivati državni proračun v podrobnostih. Na dopoldanski seji so bili na vrsti proračun za vrhovno državno upravo, postavke za pokojnine in invalidske podpore, postavke državnih dolgov ter proračun finančnega ministrstva. K predloženemu proračunu vrhovne državne uprave in za finančno ministrstvo je finančni minister dr. Leticia podal krajši ekspozice, nakar se je razvila debata, v katero so posegli senatorji Svetozar Tomič, dr. Kramer, Milan Popović, Pavle Vujić, Ljubibratič, Radosav Bunjić, dr. Trinajstić, Milan Marjanović, Jovan Altipanaković, Jovan Banjanin in Daka Popović. Na izvajanja teh senatorjev je odgovarjal finančni minister ter jim dal potrebna pojasnila. Finančnega zakona za proračunsko leto 1936-1937 finančni odbor danes ni pretresal, ker ga je rezerviral za nazadnje. Popoldne ob pol 5 je finančni odbor pretresal proračun za prosvetno ministrstvo. Po krajšem ekspoziciji, ki ga je podal prosvetni minister Stošovič, so k temu proračunu govorili senatorji dr. Kramer, Ljubibratič, Svetozar Tomič, Jovan Aleksić, dr. Dinko Trinajstić, Pavle Vujić in dr. Bogdan Gavrilović. Na vrsto je prišel proračun zunanje ministrstva, o katerem je podal ekspozice predsednik kr. vlade dr. Stojadinović. — Jutri dopoldne bo finančni odbor senata v plenarni seji nadaljeval razpravo o drž. proračunu v podrobnostih. Kot prva točka je na dnevnem redu proračun za notranje ministrstvo.

Belgrad, 17. marca. m. Jutri ob 9 dopoldne se zopet sestane plenum senata ter bo sprejel pet konvencij, ki jih je pretresal poseben odbor, izvlečen na zadnji seji senata in ki je pripravil tudi svoje posebno poročilo.

Pravilnik o gradbah

Belgrad, 17. marca. AA. Minister za trgovino in industrijo je sporazumno z gradbenim ministrom podpisal pravilnik o delih in razmejnih gradbenih del. Gradbeni mojstri, zidarji, tesarji, kamnoseki in vodnjariji morejo sestavljati načrte in proračune samo za tiste gradbe, ki jih izvrše. Gradbeno dovoljenje morejo dobiti le, če sami izvajajo dela. Za železobetonske gradbe morajo zidarski mojstri napraviti v teku 2 let dopolnilni izpit.

Gradbenih del ne smejo opravljati tudi ne javne trgovske in komanditne družbe, če noben njihov član ni v tem izučen.

Belgrad, 17. marca. m. Na podlagi § 68. zakona o proračunskih dvanajstih za mesec avgust, september, oktober, november in december 1935 ter januar, februar in marec 1936 je minister za javna dela dr. Kožul izdelal uredbo o pooblaščenih inženjerjih, ki jo je gradbeni minister sedaj poslal posameznim članom kr. vlade v proučitev in mnenje. Kakor hitro bodo posamezni ministri stavili svoje pripombe k izdelani uredbi, bo gradbeni minister izdelal končno redakcijo uredbe o pooblaščenih inženjerjih ter jo predložil v odobritev in podpis ministrskemu svetu.

Belgrad, 17. marca. AA. Minister za trgovino in industrijo je sporazumno z gradbenim ministrom izdal uredbo o obsegu in razmejitvi električnih del. S to uredbo se razmeji področje lastnikov elektrotehničnih podjetij. Pooblaščen elektrotehnični inženjerji projektirajo in vodijo vse električne in instalaterske dela brez omejitve. Elektrotehnikom in elektroinstalaterjem pa je predpisan točen delokrog podrobno kakor zidarskim mojstrom. Uredba normira tudi vprašanje vodstva električnih central. Dela v lastni režiji smejo vršiti samo državna in javna samoupravna telesa in podjetja za proizvajanje in prenos električne energije. Fizične osebe, ki nimajo po zakonu predpisane izobrazbe, ne morejo opravljati elektrotehničnih del in tudi ne projektirati.

Osijek, 17. marca. m. Tukajšnjemu okrožnemu sodišču je bila danes dostavljena tiskana obsodba o našičkem strahu. Obsodba ima obliko knjige, ki obsega 180 strani kvartformata.

kaplje krvi in naj ne sprejme nikakršnih mirovnih pogojev vse dotlej, dokler ne bo zadnji Italijan izgnan iz Abesinije.

Addis Abeba, 17. marca. b. V ponedeljek je sedem italijanskih letal zopet izvršilo strahovito bombardiranje abesinskega glavnega vojnega stana. Po vesteh iz Desije se trdi, da so Italijani pri tej priliki vrgli veliko število bomb z močnimi zastrupljavalnimi snovmi.

Pariz, 17. marca. AA. Havas poroča iz Addis Abebe: Po poročilih iz abesinskega vira, ki pa še niso uradno potrjena, se je v odseku Amba Alagija začela velika bitka pod vrhovnim poveljstvom abesinskega cesarja samega. Na obeh straneh imajo velike izgube.

Izprememba taksnega zahona

Belgrad, 17. marca. AA. V točki 6 § 26 finančnega zakona za 1936/37 je predvidena izprememba pete opombe pri tarifni številki 10 taksnega zakona. Po tej je treba plačati od kuponov oziroma dividend 1% taksa. Od tistih, ki niso pooblaščen za upravljanje poslovanja, se niso neposrednih davkih, ker spadajo v smislu tega zakona k osnovi družbenega davka, je treba plačati iz naslova takse 10%, na druge taktje pa 1%. Te takse pobirajo in izročajo državni blagajni podjetja, ki jih pobirajo od celotnega zneska dividend ali taktjem s tem, da taktjemski taksa obremeni prijemnika taktjem. To uredbo je treba izvajati tudi pri vseh dividendah, oziroma taktjemah, ki so dovoljene ali ki bodo dovoljene za poslovno leto 1935 ali za drugo poslovno leto, zaključeno po 31. decembru 1935. S tem v zvezi je davčni oddelek finančnega ministrstva pozval finančna ravnateljstva, naj takoj pozovejo predrejene davčne uprave, da o tem seznanijo na svojem področju vsa tista podjetja oziroma vse tiste takse obvezance, za katere velja, da bo mogoče že pri sklepanju poslovnih let upoštevati to zakonsko izpremembo računov. Vrh tega morajo davčne uprave skrbeti točno tudi za to, da se bodo te takse pri njih redno in pravočasno poravnale.

Ostale vesti

London, 17. marca. AA. Reuter poroča: V teku diskusije v spodnji zbornici o proračunu mornariskega ministrstva je konservativni poslanec Dagli Dice odkril, da ima angleško brodogradne uspešne aparate za borbo proti podmornicam. Ta aparat deluje po sistemu reflektivnih valov. Vsaka podmornica, ki bi se približala angleški ladji tako daleč, da bi lahko oddala torpedo proti njej, bi s pomočjo tega aparata bila takoj uničena. Prav tako je angleška admiraliteta vse ladje, ki branijo luke, opremila z aparati in neko staro križarko spremenila v najmodernejšo protiletalsko trdnjavo in ta stara fregata lahko sedaj odpre vsak čas strahovit ogenj proti letalom.

Kairo, 17. marca. b. Danes je bila na zelo svečan način izročena železniškemu prometu proga Aleksandrija—Mersamatneh na egiptosko-libijski meji. Dolžina te proge znaša približno 300 km.

London, 17. marca. AA. Havas izve, da so v noči od sobote na nedeljo vdrl v prostore angleške admiralitete. Roparji so vdrl skozi uradno stanovanje prvega lorda admiralitete v prostore operativnega oddelka in v prostore fotografskega oddelka. Dasi je jasno, da so roparji hoteli priti do kakšnih važnih dokumentov, doslej ni bilo ugotovljeno, da bi bil izgubljen kak važen akt. Ugotovljeno je, da je izgubljen samo neki precizni fotografski aparat, vreden 20 funtov šterlingov.

Newyork, 17. marca. AA. Havas poroča: Zopet je izbruhnil spor med lastniki hiš in nastavljenici pri dvigalih v nekaterih delih mesta. Lastniki hiš odbijajo pogajanja. Stavka je zajela 372 hiš in preko 2500 nameštencev.

Philadelphija, 17. marca. AA. Havas poroča: Sinoči je bila boksarska borba med črncem Haynesom in bivšim svetovnim prvakom Primo Carnerom. Haynes je premagal Carnero v tehničnem knock-outu v tretji rundi.

Velik požar v Slov. goricah

V nedeljo, dne 15. t. m. zgodaj zjutraj se je zasvetilo nebo nad Bačkovo pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Pri posetniku in vinakem trgovcu Francu Kurniku je izbruhnil požar in uničil velik hlev s skednjom in stanovanjsko hišo. Zgorela je vsa krma, stroji so zaradi velike vročine postali nerabni, nadalje so zgoreli vozovi, orodje itd. Kurnika in njegove žene ni bilo doma. Sosedje s pomočjo sinov so rešili nekaj pohištva in obleke. Gasilci od Sv. Benedikta in Sv. Ane v Slov. gor. zaradi slabe ceste in daljave niso mogli priti. Sosednja poslopja so bila v veliki nevarnosti. Skoda znaša 40.000 Din in je malo krita z zavarovalnino.

Mamica, uči z menoj.

Najlepša dolžnost matere je vzgoja otrok. Prav tako pa mora skrbeti, da je tudi njih perilo vedno čisto. Ali je pa potrebno, da se muči ure in ure in s tem zanemarija svoje otroke? Nikakor ne — kajti danes ima Schichtov Radion, ki brez truda opere perilo. In kako preprosto je to: najprej raztopi Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato perilo izperi najprej v topli, potem pa že v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

Schichtov **RADION** pere vse

Katoliška akcija - socialna dolžnost katoličanov Postni pastirski list škola dr. Mih. Pušiča

Škof dr. M. Pušič je za svojo škofijo, ki se razteza na otoke Hvar, Brač in Vis, izdal pastirski list, ki je tako po vsebini kakor po izredno lepem jeziku vreden tudi naše pozornosti.

List govori o katoliški akciji ne toliko s stališča askeze poedincev, ampak vse bolj s stališča katoliške družbe, vesoljne Cerkve, v kateri je vsak poedinec s celoto naravno zračen ud in mu mora biti skrb za celoto ena izmed temeljnih verskih dolžnosti. Božje kraljestvo na zemlji ni organizacija, ki je prepuščena v varstvo samo duhovnikom, ampak je živ organizem, za katerega rast bi morali prav tako skrbeti ne duhovniki, laiki. V tem oziru loči duhovnika od laika le zakramentalni značaj njegove službe in prvenstvena dolžnost apostolata, kar vse pa ne opravičuje laika, da bi smel samo opazovati delo duhovnikov in se morda čuditi njihovi gorečnosti, ampak mora tudi sam aktivno poseči vmeš in složno z duhovniki delati za zmago vesoljne Cerkve, katere naravni in nadnaravni zakladj so njemu prav tako odprti kakor duhovnikom. To cerkveno-družabno dolžnost laikov dobro izpričujevalo zasebne pobožnosti in ljubezni do Boga ako se laik nič ne briga za zablode in zmotne svoje okolice, ker pač ni niti župnik, niti škof. Seveda je zasebna trdnost v veri in jasnost v načelih nujen in najboljši naraven predpogoj, toda katolik, ki prav razume svojo vero in današnji čas, katerem živi, mora biti obrnjen k družbi.

Vse bogoslužje Cerkve je izrazito socialno, od preproste »Oče naša« do posebnih molitev, kjer duhovnik moli »za dušo našega umrlega brata« in sv. maše, ki je višek bogoslužja, obenem pa

daritev vesoljne katoliške družbe, Cerkve. S tem bogoslužnim sodelovanjem si bodo verniki pridobili široko, univerzalno pojmovanje, da se bodo tudi v svojih molitvah odrgali od tistih mojnih, poedinskih skrbi in obračali svoje poglede k potrebam družbe, v katero so neizbrisno včlanjeni. Prvi kristjani so imeli to široko pojmovanje, zato pa tudi niso prepustili apostolov samim sebi, ampak so jim z občudovanjem vredno poštvovalnostjo pomagali pri njihovem delu, zato so bili tudi v bogoslužju sodarovalci, ne samo gledalci.

V poglavju o sredstvih katoliške akcije ponovno govori o socialnem pomenu molitve, oziroma o socialni molitvi, o dobrem zgledu kot najpreprostejšem pa najučinkovitejšem sredstvu katoliške akcije, ki na najbolj prikupev način oblikuje družbo, obenem pa je sad samovzgoje poedincev in dokaz najpopolnejše rešitve zapletenega vprašanja o včlenjenosti poedinec osebosti v družbo. Katoliški tisk pa je najmočnejše zunanje sredstvo vsega katoliškega delovanja, zato škof daje svojim vernikom kratko in odločno navodilo: Podpirajte samo tiste časopise, ki podpirajo vero in pravost, prezrite tiste, ki to prezirajo, uničujte tiste, ki to uničujejo. Organizirani katoliški apostolat pa mora pod vodstvom duhovnikov zanesiti pravega duha v vse celice človeške družbe: v družino, v občino in župnijo, v državo, v vsako okolico posameznika.

H koncu škof svari svoje vernike pred zapeljivimi frazami komunizma in dokazuje nujnost temeljitih socialnih reform iz nauka katoliške Cerkve.

Ves pastirski list je prežet neke ljubeznive topline ik diha iz vsake njegove besede. Tudi na teh otokih, ki žive precej samosvoje življenje v Jadranskem morju, je misel katoliške akcije živa in tudi ta pastirski list bo pripomogel k čimdalje večji strnjnosti katoliških vrst.

Barjanski požigalec sojen

Dobil je za tri požige 18 mesecev, glede 18 požigov je bil oproščen

Ljubljana, 17. marca.

Lani je bilo v ljubljanski okolici po zapiskih gasilskih društev vsega 69 večjih in manjših požarov. Barjani so bili v prvi vrsti neprestano v etrahu, da jim rdeči petelin ne zapoje pozno v noč ali zgodaj jutraj, zlasti ob sobotah in nedeljah na strehi. Barjani so postavili močne straže, toda kljub temu so se vrstili požigi. Goreli so kozolci, skednji in druga gospodarska poslopja, ki so bila napolnjena s senom in slamo in kjer je bilo spravljeno razno gospodarsko orodje. Teh požigov je bil naposled osumljen krovec Ivan Štrukelj. Na policiji in pred preiskovalnim sodnikom je priznal 21 požigov in 1 poskušen požig.

Danes ob 8.30 se je pričela pred malim senatom glavna obravnava v sobi 79, ki je bila še dokaj skromno zasedena od občinstva. Policijska uprava je sicer poslala dva stražnika, ker so računali, da bo k tej razpravi velik naval, zlasti Barjanov, ki pa so zaradi lepega vremena bili večinoma zaposleni pri poljskih delih. Bilo je le nekaj barjanskih poslušalcev. Mali senat so tvorili: g. Ivan Brelih kot predsednik in kot sodnika g. Al. Kobal in Fran Gorečan. Javno obtožbo je zastopal nam. drž. tožilec dr. Jul. Fellahner. Obtoženec Ivan Štrukelj se je branil sam, ker ni maral ex-offo branilca.

KAJ NAVAJA OBTOŽNICA?

V dvorano je privedel jetniški paznik obtoženca vkleknjenega. Je majhen, šibek človek, bledega obraza in skromno oblečen. Državni tožilec je Štruklja obtožil v 21 primerih zločinstva požiga v smislu čl. 187 k. z. in poskušenega požiga. Obtožnica navaja posamezne požare po kronološkem redu.

Obtožnica v razlogih kratko navaja okolnosti, kako je bil obtoženec kot požigalec izsleden. Sprva nihče ni vedel, kdo naj bi bil požigalec. Gorela so gospodarska poslopja ljudem, ki niso nikomur kaj zalega storili. Povzročena je bila ogromna škoda, okoli 400.000 Din. Ko je bil obtoženec aretiran, je naposled na policiji vse priznal. Obtoženec trpi za tako zvano piromanijo, to je strastjo, da ima nekak čuden užitek, ko vidi posledice svojega dela, kako ljudje skup tekajo, kako se glasijo gasilski rog in nazadnje, kako švigajo plameni. Nad tem je imel največje veselje. Redno je tudi sam pomagal gasiti, saj je bil član barjanskega gasilnega društva, nekaj časa celo tobrenčar. Obtožnica nato naštevajo po vrsti vse požare in kratko karakterizira obtoženca kot požigalca. V bistvu sloni obtožba zgolj na indicijih.

OBTOŽENEC PRED SODNIKI ZANIKA VSE POŽIGE

Senatni predsednik je po prečitani obtožnici zvedel zaslisanje Ivana Štruklja, rekoč: »Torej, Štrukelj! Slišali ste obtožbo? Ste krivi? Obtoženec: »Nikakor ne.« »V nobenem pogledu?« »V nobenem.« »Poprej ste vedno pravili tako na policiji in dvakrat preiskovalnemu sodniku, da ste požigali.« »Na policiji sem moral, ker so me tepli.« Predsednik začudeno: »To je povsem novof! Rekliti ste sodniku v preiskavi, da vas ni nikdo silil k

priznanju in sedaj?« »Na policiji sem moral.« Predsednik mu je nato predočil iz zapisnika izjavo: »Dejali ste, da priznate, da ste zažgali objekte, kakor ste jih navedli. Vse to ste čisto mirno povedali. Kdo vam more sedaj kaj verjeti? Pravite, da so vas tepli. Kdo vas je tepel?« Obtoženec ležerno: »Nadzornik Močnik, ker mu nisem priznal. Klofnil me je.« »Se vam more verjeti?« »Nadzornik mi je rekel, da ne bom prav nič kaznovan, če priznam.«

Predsednik ponovno: »Pravite, da niste nikoli požigali.« »Da, Nikdar.« Obtoženec se je dalje zagovarjal, da je bil vedno doma že ob 9 zvečer. Zanimal je dalje, da bi bil udan pijaci. Le včasih je poskusil kozarec vina.

Med zaslišanjem o posameznih požarih je g. predsednik obtožencu s posebnim poudarkom pripomnil:

»Čudno je to, da odkar ste pod ključem, več ne gori in imajo ljudje mir. Kako to tolmačite? Obtoženec se je zvijal in naposled umolknil.

ZASLIŠANJE PRIČ

Po poldragnem zaslišanju je predsednik uvedel dokazno postopanje. Prvi je bil zaslišan policijski nadzornik M. Močnik, ki je najprej omenil, da je bil obtoženec 3. decembra lani aretiran, ko so se začeli zgostevati mnogi, zanj obremenilni momenti. Zlasti važen je bil v tem pogledu požar pri Mariji Kadunčevi in Zavižškihovih. Mirno in brez pritiska je Štrukelj pripovedoval o svojih požigih. Predsednik: »Kako se je pri vas zagovarjal?« »Mirno. Pri tretjem zaslišanju je priznal 6 požarov.« »Ali ste vse točno zapisali?« »Vse. Zapisnik je točen.« »Pravi obtoženec, da ste ga klofnili. Priznal je le iz strahu.« »Priča se je nasmehnil in obrnil k obtožencu, rekoč, da ga je le po obrazu pobozal in ga pozval, da naj vse lepo pove po pravici in resnici.« »Ko je požige priznal, ste ga vprašali, zakaj je to storil?« »Dejal je meni: Vse iz veselja. Lušno in letno mu je bilo, ko je gorelo in so gasilci skup leteli. Dne 6. decembra je priznal prvih 6 požarov.«

Obtoženec nejevoljen: »Visoko sodišče! Pričo dajte pod prisego!«

Predsednik: »Zapiski odgovarjajo resnici?« »Da. Podpisale so ga 3 priče, med drugimi nadzornik g. Zajdel. Nikdo ga ni silil k priznanju. Zapisane so vse podrobnosti. Samo to sem mu dejal, da naj prizna, ker bo to zanj najbolje.«

V nadaljnjih svojih izjavi je pričla povdaril: »Najbolj zanimivo je to, da od 3. decembra, ko je bil aretiran Štrukelj, ni na Barju več požarov.«

Predsednik: »Za kakšnega imajo obtoženca?« Priča: »Ljudje pravijo, da je bolj omejen in duševno zaostal. Fant se mi je drugače naravnost smilil. Ne izgleda kot kak hud razbojnik.«

Drž. tožilec: »Štrukelj, lepo po pravici povejte. Bo za vas boljše!«

Obtoženec ogorčen: »Nisem požigal. To vam povem. Visoko sodišče! Poprej bi moral nadzornik prisesti, ne pa sedaj.«

Priča Angela Zuluji na Rudniku je kratko omenila, kako je pri njej gorelo. Med drugim: »Štrukelj

je drugače priden in delaven. Ni bil hud ponočnjak. Ne smatram ga za zmešanega.«

Priča Ana Srnjak: »Ko je pri nas gorelo, je gasil. Dejala sem proti njemu: Če bi človek vedel, kdo je zažgal, bi ga kar v kozolcu obesila, da bi zgorel. Molčaj je pameten.«

Priča Ana Kupic in Edvard Mesenele nista mnogo bistvenega povedali. Ko je 30. novembra pri Zavižškihovih na llovici gorelo, je prišel ponoči k ognju s kolesom obtoženec. Hotel je zažgati kozolec, a je bil prepaden. Stekel je. Pes se je vzpel, a on je zažvižgal. Drugič je prišel z električno svetilko. Obtoženec je odločno tajil, da bi imel luč. Priča Franciška in Marija Zavižšek sta to okolnost v njega breme odločno potrdili. Zaslišan je bil dalje kot priča J. Grum.

Predsednik je nato čital razne zapisnike in listine. Policija tudi sklepa, da je obtoženec podvržen piromaniji. Zaradi požarov na Barju so sumili druge ljudi, tudi sam je zvrčal krivdo na druge. Aretirana sta bila prvotno dva brezposelna, a sta bila kmalu izpuščena, ker sta dokazala svoj alibi. Predsednik je obtožencu prečital več policijskih zapisnikov, v katerih je odkrito izjavil, da je on požigalec. To izjavo na policiji je podal brez vsakega pritiska, popolnoma prostovoljno. Obtoženec ogorčen: »To ni res!«

Predsednik: »Tako je zapisano!« »Lahko je vse zapisano. Še veliko več je zapisano.«

Nekateri ljudje so označili obtoženca za tihega in potuhničenega človeka.

Predsednik je ob 12.30 prekinil dopoldansko obravnavo.

POPOLDANSKA RAZPRAVA

Ob 16. uri se je razprava nadaljevala. Predsednik je zaslišal še 6 prič.

Priča Julci Sušnik, natakarica vinočeta v Strelški ulici je omenila, da je obtoženec večkrat zahajal v vinočeto in ne ve, da bi ji kdaj iz usluge podaril vžigalice.

Drž. tožilec: »Štrukelj! Kateri zavihanec v kaznilnici je vam dal pravni pouk. Slabo vas je naučil.« Obtoženec se je ironično nasmejal, stiska joč obtožnico.

Priča Ivan Vrbinč, načelnik barjanskih gasilcev: »Čudno se mi je zdelo, da je bil Štrukelj vedno med prvimi. Z veliko vneto je gasil. Bil je priden gasilec. Enkrat je trobil alarm, ko ni nikjer gorelo. Vsi požari so bili večinoma v njegovi bližini.« Priča zaključuje, da bi bil obtož. povzročil požar pri Svetku in Kupicu. Ni gasil. Drugače je tih, lahkoživ in potuhjen.

Priča Jemec Franc, posestnik, Knezov stradon, omenja, kako se je počasi zgosteval sum proti obtožencu. Ko je 30. novembra lani gorel kozolec Marije Kadunčeve, je pričla pripomnil na pogorišču navzočemu Štruklju: »Oh, kako si bil lep? Škoda te je! Komaj leto stojiš.«

Obtoženec mu je odvrnil: »Sedaj je vaš kozolec na vrsti.«

Priča Slavka Kadunčeva: »Naš kozolec je 30. novembra lani pogorel. Ko je Štrukelj razmetaval na pogorišču, sem omenila, da sedaj Jemec straži. Pa je rekel: »Nič ne pomaga. Ko se ljudje malo pomirijo, bo zopet gorelo. Ne pomaga nič, dokler ga ne dobijo. Dejal mi je, da je lušno gledati ogenj.«

Obtoženec: »Nisem ti rekel. Drugi so te navdajili.«

Priča: »Kaj bi me navdajili? Saj sem dobro slišala.«

Zaslišane so bile še priče Fran Fran star. in ml. iz Galjevice, naposled sluga Stanko Ščurk.

Drž. tožilec dr. Julij Fellahner nato ni zahteval, da bi bil zaslišan zdravnik dr. Ervin Suher.

Predsednik obtožencu: »Imate pravico staviti še druge dokazane predloge. Obtoženec ježno: »Kaj hočem, ko se mi ne verjame? Drugače nič.« Predsednik: »Kaj je prav? To, kar ste danes povedali?« Obtoženec: »Da, to, kar danes.«

S tem je bilo dokazno postopanje končano.

DRŽAVNI TOŽILEC ZAHTEVA STROGO KAZEN

Državni tožilec je vzdrževal obtožbo v celem obsegu V gotovem času je obtoženca prišla strast in začel je požigati kozolce na prostem. Je vase zakrknjen in trmast fant. Zahtevam strogo kazen, ker se v Sloveniji silno množe požari, ki so v 50% podtaknjeni od gospodarjev, da bi se dokopali do zavarovalnice.

Ob 17.45 se je senat umaknil v posvetovalnico.

SODBA

Po eno uro trajajočem posvetovanju je predsednik g. Brelih objavil sodbo, ki je mnoge presenetila in ki se v glavnem glasi:

Ivan Štrukelj je kriv zločinstva požiga v treh primerih, in sicer: a) pri posestniku I. Dremlju na Rudniku, b) posestnici Mariji Zavižšek na Knezovem stradonu in c) pri Mariji Kadunčevi na Knezovem stradonu. Obsodi se na 1 leto in 6 mesecev strogega zapor. V kazen se mu všteje preiskovalni zapor od 3. decembra lani.

Glede ostalih 18 požigov pa se obtoženec zaradi pomanjkanja dokazov v smislu § 280. k. p. oprosti.

Obtoženec, ko je čul sodbo, je nekoliko odrevenel. Po podanem pravnem pouku je vprašal predsednik: »Sprejmete? Se pritožite?« Dolgo ni obtoženec dal nikakega odgovora, nato je iz sebe bruhnil: »Če se pritožim, bom še več dobil. Kriv nisem. Zato se pritožim,« je naposled dejal. Obtoženec je prijavil revizijo in priziv, prav tako drž. tožilec. Razprava je bila ob 19.30 končana.

Francoski poslanik g. minister grof Dampierre, ki bo danes, kakor smo že obširneje poročali, oficelno obiskal Ljubljano

Birmovanje v lavantinski škotiji

Maribor, 17. marca.

Letos se bo birmovanje v lavantinski škotiji začelo že zgodaj ter se bo vršilo v sledečem redu:

I. Dekanija Maribor levi dravski breg: v nedeljo, 19. aprila pri Sv. Petru pri Mariboru, v ponedeljek, 20. aprila pri Sv. Martinu pri Vurbergu, v torek, 21. aprila pri Sv. Barbari pri Vurbergu, v sredo, 22. aprila v Kamnici, v četrtek, 23. aprila pri Sv. Križu nad Mariborom, v nedeljo, 26. aprila pri Sv. Marjeti ob Pesnici, v ponedeljek, 27. aprila pri Sv. Jurju pod Taborom in v soboto, 9. maja pri Sv. Pavlu pri Preboldu.

II. Dekanija Braslovče: V nedeljo, 8. maja pri Sv. Martinu ob Paki, v ponedeljek, 4. maja v Braslovčah, v torek, 5. maja na Gomilskem, v sredo, 6. maja na Vranskem, v četrtek, 7. maja pri Sv. Jurju pod Taborom in v soboto, 9. maja pri Sv. Pavlu pri Preboldu.

III. Dekanija Celje: V soboto, 16. maja v Galiciji, v nedeljo, 17. maja na Teharjih, v torek, 2. junija na Polzebi, v sredo, 3. junija pri Sv. Petru v Savinjski dolini, v četrtek, 4. junija v Zalcu, v soboto, 6. in v nedeljo, 7. junija v Celju, v ponedeljek, 8. junija v Grižah.

IV. Dekanija Dolnja Lendava: V četrtek, 21. maja v Turnišču, v soboto, 23. maja v Dubrovniku, v ponedeljek, 25. maja v Bogojini, v torek, 26. maja v Beltincih, v sredo, 27. maja v Crensovcih in v četrtek 28. maja v Dolnji Lendavi. — V nedeljo, 24. maja je marijanska slovesnost v Martinišču v Murski Soboti.

V. Dekanija Smarje pri Jelšah: V nedeljo, 14. junija v Smarju pri Jelšah, v ponedeljek, 15. junija pri Sv. Vidu pri Grobelnem, v torek, 16. junija na Ponikvi, v sredo, 17. junija v Dramljah, v četrtek, 18. junija pri Sv. Jurju ob j. ž., v soboto, 20. junija v Zibiki in v nedeljo, 21. junija na Sladki gori.

V Mariboru bo sv. birma o Binkoštih 31. maja in na binkoštni ponedeljek 1. junija.

Violinski koncert

izvaja violinist Karlo Rupel v petek, dne 20. t. m. ob 20 v Filharmonični dvorani. Spored je naslednji: Mozart: Koncert v g-duru, Bach: Adagio in fuga iz g-mol sonate za solo violino, Kogoj: Andante za violino in klavir, Škerjanc: Romantični intermezzo za violino in klavir, Beethoven: Sonata v a-duru (Kreutzerjeva sonata), Pri klavirju sodeluje pianista gđc. Zora Zarnikova. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Maticice.

Tatvina na glavnem kolodvoru

Ljubljana, 17. marca.

Pri ljubljanskem okrožnem sodišču je uvedena preiskava proti železničarju Antonu P., ki je bil zaposlen na glavnem tovornem kolodvoru v skladiščih in ki stanuje v Preski pri Medvodah. Varnostnim organom železniške uprave se je posrečilo odkriti tatvine, ki jih je vršil Anton P. že od l. 1934 naprej do konca februarja letos. Iz skladišča je odnašal na svoj dom najrazličnejše blago, zlasti manufakturno, perilo, kavo in sladkor. Dolgo mu niso prišli na sled, ker je znal tatvine na prav prefrigani način zakrivati. Mnogim ljudem pa se je čudno zdelo, da si je P. v Preski zgradil lepo hišico, ko jim je bilo drugače znano, da so njegovi mesečni prejemki in dohodki prav skromni. Na njegovem domu je bila izvršena hišna preiskava, ki je imela delen uspeh. Našli so pri njem precej blaga, ki izvira od tatvin na tovornem kolodvoru. Na vesti ima P. do 20 večjih in manjših tatvin. Železniška uprava je oškodovana za okoli 30.000 Din. P. je bil pretekli teden aretiran in izročem sodišču.

Drobne novice

Koledar

Sreda, 18. marca: Ciril Jeruzalemski, cerkveni učenik; Saluator, spoznavalec.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v 84. letu starosti umrl zasebnik g. Jernej Jenko. Pogreb bo v četrtek ob pol 8 popoldne. — V Spišni bolnišnici je umrl g. Anton Brolih, bivši gostilničar in lesni trgovec. Pogreb bo v četrtek ob pol 5 popoldne. Naj v miru počivata! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Dolenji vasi je 15. marca umrla Uršula Zobeč. Pokojna je bila blaga krščanska žena, zglebna po svoji marljivosti. Zapuščila 4 sinove in eno hčer, ki so deloma že v lastnih družinah, gospod Ivan je okrajni načelnik v Celju. Naj pokojnici sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Diplomiran je bil za inženjerja gospod Oton Križan iz Maribora na poljedelsko-gozdarski fakulteti zagrebske univerze. Čestitamo!

— Iz banovinske službe, Vršilec dolžnosti tajnika celjskega cestnega odbora N. Košir je v istem svojstvu premeščen k cestnemu odboru Šmarje pri Jelšah.

KINO ADRIAN Št. Vid

Prikazujemo Vam triumfalno velodolo

Fantolovština, romantika, mistični čari Indije
Predstave danes ob 8. in 8. uri

BENGALI

— Razpuščen občinski odbor. Ban dravske banovine dr. Marko Natlačen je razrešil ves občinski odbor občine Št. Lenart v Slov. goricah.

— Naše norme za železobetonske gradbe. Z odločbo ministra za gradbe z dne 16. novembra 1935 so bili na osnovi št. 36 gradbenega zakona osvojeni najnovejši švicarski predpisi za armirani beton z dne 14. maja 1935. Poslej se je treba v naši državi držati teh predpisov, edino za prehodni čas do 31. januarja so se smeli predlagati v odobritev tudi projekti po doslej veljavnih predpisih. V naših strokovnih krogih so ti predpisi vzbudili mnogo kritike ter so se zlasti pripravili tozadevni nemški predpisi. Te dni pa se je mudil v naši državi naš rojak prof. curiške tehnike dr. inž. Mirko Roš, ki je v mnogem pripomogel našim v švicarstvu izdelanih sedanjih norm. Dr. inž. Mirko Roš je predaval pretekli teden v Ljubljani o teh normah. Pokazal je glavne prednosti teh norm, do katerih so ga privedli praktični izsledki, zlasti v svojstvu ravnatelja švicarskega zveznega zavoda za preiskavo materiala. Poudaril je velike prednosti novih predpisov glede maksimalnih dopustnih napetosti, glede na sigurnost konstrukcije in glede vrednosti kokcijskih trdnosti. Končno je g. profesor pokazal še zelo vrsto posnetkov zgradb iz železobetona po švicarskih predpisih, ki kažejo velik uspeh teh predpisov v praktičnem življenju. V švicarstvu je namreč izdelanih že veliko stavb po teh predpisih, ki so tako že pokazali svojo praktično vrednost. G. prof. dr. Roš je porabil svoj obisk v Ljubljani tudi za pregled gradbenih zanimivosti Ljubljane ter se zelo zanimal za nekatere gradbene načrte.

Osebam, ki se ne morejo zadostno kretati, pa trpe vsled tega na zaprtju in motnjah pri prebavi, združeni s pomanjkanjem teka, nudi večtedensko zdravljenje z naravno

Franz-Josefovo

grenko vodo zelo dobre uspehe. Uživa se dnevno 1 čaša Franz-Josefove grenke vode zjutraj na tešče ali zvečer preden greste k počitku.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

— Prihodnje romanje na Sveto goro pri Gorici, združeno z izletom v Trst, bo 2. in 3. aprila. Obširna navodila, ki jih v časopisih ne moremo objaviti, pošljemo vsakomur zastonj. Romarski spisek zaključimo 26. marca. Pišite dopisnico na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

— Litjski leseni most, tega starega invalida, ki praznuje letos 80 letnico, odkar so ga zgradili, zopet temeljito popravljajo. Nosilno tramovje, katero je bilo izmenjeno komaj pred 8 leti, je že popolnoma nagnilo ter preperelo. Krivda je gotovo na upravi mosta, ki bi morala skrbeti za to, da ne vporablja popolnoma svežih smrekovih tramov za nosilce, ampak najmanj leto dni suhe, ter bi, če te morali pred uporabo preplekati primernim preparatom, da bi deli časa vzdržalo tramovje, ki je na mostišču prav posebno izpostavljen raznim vremenskim in drugim vlažnim prilikam. — Položili so tudi 20 m novih hrastovih mostnic mesto dosedanjih smrekovih oziroma borovih. Radovedni smo, če se bo tak način polaganja hrastovih mostnic cestni upravi obneslo. — Potrebno tramovje in mostnice je dobavila parna žaga F. Kunstler, dela pa izvršuje tesarski mojster g. Golobar iz Šmarina pri Litiji.

Kupujte le domače izdelke!

PERION

pralni prašek je kvalitetni izdelek slovenske industrije. - Kupujte ga!

— Duhovne vaje za salezijanske sotrudnice, žene in dekleta, se vrše v Marijanski kapeli v Veržuju pri Križevcih v dneh od 25 do 29. t. m. Uvodni govor v sredo, 25. t. m. popoldne. Za prenočišče se javite po možnosti do 20. t. m. pri vodstvu Marijanišča.

— Zveza za lujski promet sporoča sledeče prometne vesti: Dovoljena je četrtinska vožnja po naših železnih dobroljicah, ki se bodo udeležili izrednega kongresa jugoslov. vojnih dobroljic v Belgradu, 26. aprila št. Popust velja od 22 do 30. aprila 1936. Nadalje je dovoljeno 50% znižanje voznice po naših železnih članom selbijskih klubov, ki se bodo udeležili svojega občnega zbora in tekem v Zagrebu, 2 in 3. maja 1936. Popust velja od 29. aprila do 6. maja 1936.

— Siferski izpiti za okraje Novo mesto, Brežice, Metlika, Cramelj in Krško bodo dne 2. apr. 1936 ob 10 v Novem mestu pri okrajnem načelniku. Kandidati se še lahko prijavijo s pravilno opremljenimi prošnjami.

— Predavanje »Narodne knjižnice in čitalnice v Zagrebu, Kraljice Marije ul. 3. V sredo, 18. t. m. ob 20% predava g. univ. prof. dr. Ivo Pavlek o temi »Iz prirode sjeverne Afrike« (s projekcijami). Vstop prost.

— Ponesrečil se je viničar Jožef Jelenc na Krikerbergu (Sv. Ana v Slov. gor.), ko je nosil gnoj v vinograd. Skočil je po nesreči na kramp, čigar

zob mu je predril nogo skozi čevljev in mu za peto izstopil.

— Pod vlak skočil. V ponedeljek popoldne je šel po obželezniškem potu proti Štorm s svojim dekletom N. Udovič iz Št. Janža. Ko je privozil nasproti osebni vlak, se je fant pognal proti njemu in se vrgel pod lokomotivo, ki mu je razbila lobanjo in odrezala obe nogi.

— Hudi bratje. V vasi Retnje, v občini Križe pri Trzinu, so se trije bratje Novaki sprli in stekli zaradi nekih hlač, o katerih je vsakdo trdil, da so njegove. Dva brata Novaka sta prišla za sekiri ter se pričela obdelavati. Konec je bil, da sta oba dobila hude rane vsak na levi roki. Brata sta 42 letni brezposelni soboljkar Janez Novak in 40 letni strojni paznik Albert. Oba brata sta morala v ljubljansko bolnišnico.

— Kolodvorska restavracija v Sunji. Ponovna očetna licitacija za to restavracijo bo dne 6. aprila pri železniškem ravnateljstvu v Zagrebu. Pogoji in informacije se daje na kolodvoru Sunja in pri železniškem ravnateljstvu v Zagrebu, soba št. 53.

— Ako hočete biti postrženi z dobrim blagom in po najnižji ceni, potem kupujte le v manufakturni trgovini »Kmečki magazin«, Ljubljana, Krekov trg 10.

Ljubljana

— Maša za turiste in izletnike bo jutri, na praznik sv. Jožefa in v nedeljo, 22. t. m. v kapeli Vzemne zavarovalnice, obkraj ob pol sedmih.

— K prihodu francoskega poslanika. Poročilo o prihodu francoskega poslanika, ki pride danes v Ljubljano, popravljamo, da odide poslanik v četrtek ob 9 zjutraj in ne že drevi ob 9. Francoski poslanik odpotuje nato v Zagreb, kjer bo napravil enake oficijelne obiske kakor v Ljubljani.

— Družbo železn. vpojojenec za drav. ban. vljudo vabi vse železn. vpojojenke, da se danes ob pol 5 popoldne udeležijo pogreba gosp. Jakoba Jagra, ki poide iz žalnega doma v Studentovski ulici št. 2.

— Pogreba svojega člana g. Jak Jagra se udeležijo Križanska moška in mladinska Marijina družba z zastavo. Zbiramo se ob zastavi pri Vodnikovem spomeniku.

Prvi polkusi televizije
prenašanja slik na daljavo
danes v kinu Sloga!

Danes ob 16, 19-15 in 21-16 uri senzacionalna premiera

Svet brez maske v glavnih vlogah
Harry Piel in Olga Čehova

Ob 14-15 uri matineja po Din 4-50

Divji mustang v gl. vlogi
Premiera, prvič v Ljubljani Ken Maynard

Tel. 27-30 KINO SLOGA Tel. 27-30

— Trgovine v Ljubljani bodo na dan Sv. Jožefa v četrtek, dne 19. t. m. cel dan zaprte, pač pa bodo na dan Mar. Oznanjenja, dne 25. t. m. dopolne odprte Uprava Zdrženja trgovcev.

— Vstopnice za materinsko proslavo, ki bo v ponedeljek, 23. t. m. ob 7 zvečer v ljubljanski operi, se dobijo tudi v Unionski trafiki na Miklošičevi cesti. Pri proslavi sodeluje okoli 80 otrok od spretne režije člana dramskega gledališča g. I. Jermana ter vodstvom gđ. Vencajzove, ki je z obudovanjem vredno poštvovalno vso to armado otrok zbrala, uvedla v skrivnost odrskega igranja in jih oskrbela s primernimi kostimi. Sporred obsega tudi več pevskih vložkov, ki so jih na Kunčičevo besediло uglasbili gđ. Zorko Prelovec, Stanko Premrl in Anton Kosič. Ker je zanimanje za proslavo zelo veliko in je pričakovati, da bo zadnji dan vstopnic zmanjkalo, pripravljamo vsem, da si jih nabavijo čimprej.

— Kino Kodeljevo predvaja danes in jutri dva sporeda: »Slovospevi ljubezni« in »20.000 let v Sing Singu«. Cene običajne.

— Fantovski odsek Prosvetnega društva Moste ima na fantovski praznik sv. Jožefa skupno sv. obhajilo v cerkvi sv. Družine v Mostah. Pričetek sv. maše ob 6 zjutraj. Obvezno za vse člane odseka. — Predsednik.

MATINEJA KINA UNION
Danes ob 14-15 in jutri ob 10-30 dop.

Frančiška Gaal: Znotrajna cena Din 4-50

Oprostite, zmotila sem se!

— Angleško društvo v Ljubljani opozarja na današnje predavanje ob 18 v beli dvorani hotela Union, I. nadstropje. Predavala bo mrs. Henry Andrews (Miss Rebecca West) o »Osebnosti v sodobni angleški literaturi«. Vstop prost. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Predznanost prevejanega goljufa. Zadnje dni se množe po Ljubljani neke čudne goljufije, katerim največ nasledajo čevljarji in krojači, izvršuje pa jih skoraj gotovo ena in ista oseba. Neki moški obiskuje namreč take obrtnike ter se pri njih odzaja za vodje neke vojaške delavnice. Obrtnikom naroča naročila, čes, da vojaška krojaška in čevljarška delavnica teh naročil ne more izvesti sama. Po navadi se goljuf pogodi z obrtnikom za toliko in toliko obleke, čevljev po ugodnih pogojih, na katere seveda vsak obrtnik rad pristane. Ko je kupčija sklenjena pa goljuf pove, da ima obrtnik kot državni liferant pravico do znatno cenejšega sladkorja in drv iz vojaških skladišč. To pa je treba seveda naprej plačati. Goljuf nato inkasira denar in obrtnik je celo prepričan, da je napravil prav dobro kupčijo. Tako je predvečrajšnjim neki krojač plačal 20 kg sladkorja po 9 Din kg ter je izročil goljufu 180 Din. Ko pa je krojač vprašal pri vojaških oblasteh, kaj je s to delavnico, je na svoje začudenje zvedel, da take delavnice v Ljubljani niso. Policiji je samo ta teden bilo prijavljenih 5 takšnih goljufij.

— Pri zaprtju motnjah v prebavi vze mite zjutraj na prazen želodec kozarec na ravne »Franz-Josef grenčice«.

— Talvine psov. Prijatelji in lastniki psov se zadnje dni močno pritožujejo, da izginjajo kar na debelo lepi in dragoceni psi. Ta leden je že več lastnikov prijavilo talvine psov. Največ se neznanji talvi specializirajo na pse volčjake, pa tudi na druge pasme z lepimi kožuhmi. V mestu mora biti nekje nabrže kakšna pasja mesnica, kjer te pse neznanji talvi derajo, kožo kje vnočijo, meso pa nabrže sami povzročijo. Verjetno je tudi, da ukradene pse odpravljajo v Zagreb, kjer jih lahko neovirano prodajo.

SREČKE

državne razredne loterije

A. REIN I DRUG ZAGREB

Gajeva 8 - Ilica 15

Žrebanje: 7. in 8. aprila t. l.

— Nevaren pasji ugriz. Včeraj sta 30 na ljubljanski cesti hvar Porenta z Vrhnike in njegov pelletni sin Janez. Odnekod se je priklatil velik pes, se pognal na otroka ter ga z vso silo ugriznil v lice. Dečkova poškodba je zelo resnega značaja ter je moral v bolnišnico.

Cerkvena glasba na praznik sv. Jožeta

— Cerkev presv. Srca Jezusovega. Ob 8 slovenska sv. maša: izjava se: Missa in hon. beati Cosrudi, kakor graduale Domine praevenisti in traktus Beatus vir z l. P. Griesbacher. Po ofert.: Te Josef celebrant z l. St. Premrl, Tantum ergo v Es z l. dr. F. Kimovec. Po maši: Pesem v čast sv. Jožetu z l. Al. Mav.

— Cerkev sv. Jožeta. Ob 8 slovenska sv. maša: izjava se: Missa in hon. St. Josephi s spremljevanjem orkestra dravske divizije z l. St. Premrl. Graduale Domine praevenisti z l. A. Foerster. Po ofert.: Salve pater Salvatoris z l. P. Mohr. Po maši: O sv. Jožef v tvojo čast z l. St. Premrl.

— Cerkev v Križankah. Ob pol 11 sv. maša z blagoslovom, pri kateri pojo Emerik Beranova slovensko mašo št. 1 in pesmi sv. Jožeta od dr. Fr. Kimovca in St. Premla. K blagoslovu. V zakramentu vse sladkosti z l. V. Vodopivec.

Maribor

— Mariborski »Pot« ima velike oči. Ze nekaj dni vidi, kar v resnici ni in šušlja o nečem, kar ne obstaja. Najbrž izvira iz tega šušljanja povorcev vznemirljive vesti, ki so se kolportirale večer po Mariboru in zaradi katerih je policija uvedla preiskavo, da dožene izvor take kolportaze. — Poleg tega se čudi mariborski po zadnje dni zelo prizadetega. Zaradi tega potem tisto neslano pisanje o mestni občini, ki je brez podlage.

— Lep napredek katoliške strokovne delavske organizacije. Kakor smo že poročali v »Ponedeljskem Slovincu«, se je vršil preteklo nedeljo občni zbor Jugoslovanske strokovne zveze. Obširno poročilo o delovanju v preteklem poslovnem letu je podal tajnik Rozman. V preteklem letu je mariborska ekspozitura ustanovila nove skupine v Slovenski Bistrici, v Framu, Radenci, Gornji Radgoni, Otiškem vrhu, v Breznu-Ribnici. Ekspozitura šteje sedaj že 600 članov. V mariboru ima že 11 obratnih zaupnikov, ko lani ni imela še nobenega. Odbor, ki je bil na občnem zboru izvoljen, je sestavljen sledeče: Kores Martin, Reberšek Karel, Arih Andrej, Štokar Vladimir, Zigon Franjo, Vidic Jože, Arnuš Maks, Fajhter Jožef.

— Hvalno delo. V kapelici v železniški koloniji se vršijo te dni petdnevne duhovne vaje za delavce. Vsa večer je govor in večerna pobožnost. Vaje vodi g. Oberžan. Mariborčani bi morali priti pogledat, kako zavedni in vneta so ti delavski mošči iz predmestja. Kapelica je vsak večer tako nabita, da ne more sprejeti vseh obiskovalcev in se prihajajo novi, katere spravijo tovariši k lepi pobožnosti. Mariborski delavci dokazujejo, da je vernost v njihovih srcih globoko vkoreninjena in je vse prizadevanje marksizma ni moglo ubiti.

— Socijalna dneva katoliške mladine. Opozarjamo na socialno prireditve mariborske katoliške mladine drevi v dvorani na Aleksandrovi cesti 6. Na sporedu več tehničnih predavanj socialne vsebine. Jutri bo istotam zvečer lepa akademija. Pridite!

— K proslavi 10 letnice obstoja Pevskega zbora Slov. trgovskega društva v Mariboru. Omenjeni pevski zbor je bil ustanovljen z namenom, da zbere v svoj krog trgovske nameštence in jim nudi priliko, da spoznajo in vzljubijo našo pesem. Na ta način se je gojila med članstvom družabnost. V zboru se je posvečala največja pažnja narodni pesmi. Ob 10 letnici svojega obstoja si je zbor postavil nalogo, da se z svojim nastopom pokloni spominu umrlih skladateljev, ki so živeli v Mariboru. Na sporedu so pesmi: A. M. Slomška, F. Stegnarja, p. Hudovernika, H. Vogriča, V. Parme, O. Deva. Tem sledijo pesmi drugih skladateljev (Adamič, Pavlič, Vilhar). Prof. Mirk je za to priliko odstopil zboru svojo najnovejšo skladbo s spremljevanjem klavirja »Tožba in sodba«, prirejeno po šaljivi pesmi iz Zagorja. Tako nam spored nudi lepo sliko razvoja naše pesmi. Priporočamo mariborskemu občinstvu, da se polnoštevilno udeležijo proslave, ki bo v soboto, 21. t. m. ob pol 21 v Narodnem domu.

— Tri šestdesetletne žene so se ponesrečile. V Brestnici se je prevrnil vstrij gostilne Bruderman dvoprežni voz, na katerem je bilo šest oseb. Zrtve nesreče so bile tri šestdesetletne žene. Najtežje poškodbe je dobila 60-letna posestnica Večernik Marija, ki je še po prepeljavi v bolnišnico ležala nezavestna, potem 63-letna Ana Javernik, ki si je zlomila desno roko in 65 letna Jauk Neža iz Slemenca, ki je zadobila lažje poškodbe.

— Ivan Grohar, tragedija slovenskega umetnika je naslov predavanju, ki ga bo imel v petek, 20. t. m. ob 8 zvečer v Ljudski univerzi gosp. Anton Podbevšek iz Ljubljane. S tem predavanjem bo Ljudska univerza počastila 25-letnico Groharjeve smrti.

— Za krožna potovanja, ki se bodo vršila letos s parnikom »Kraljica Marija« po Sredozemskem morju, sprejema prijave »Putnike« v Mariboru in Celju. Istotam vsa pojasnila, nabava vizumov in kreditnih pisem.

— Šla po 100 Din in izgubila 500 Din. Zasebnica gospa Amalija Glander je šla iz Rožnovice ulice v-banko, da bi dvignila 100 Din. Spotoma pa je izgubila denarnico s 500 Din.

— Odmevi Markuzijevoga procesa. V Bačkovi pri Sv. Benediktu v Slov. gor. je zgorela hiša in hlev posestnika Franca Kurnika. Skode je 20.000 Din. Franec Kurnik je bil glavna obremenjena priča poleg Gebeča in Lize Kovačič v procesu proti Markuzijem.

— Zapadlo orožje se bo prodalo na javni dražbi dne 28. t. m. na okrajnem sodišču soba št. 31.

— Klobučarna KVAS, Aleksandrova cesta 32, postreže moške in ženske s klobuki najnovejše vrste.

— Samovoznice, ovrtnice, gumbe in druge moške novosti dobite v trgovini Ribarič v Rotovžu.

— Tragična smrt zaradi gospodarske propasti. Včeraj opoldne je našel podnajemnik svojega 63-letnega gospodarja, bivšega gostilničarja in pekarskega mojstra Franca Klajnška v Vojašniški

ulici št. 10, v kuhinji obešenega. Naglo je obveslil sosede, ki so obesačen sneli. Kmalu nato je prišla tudi policijska komisija. Franc Klajnšek se je pred nekaj leti preselil v Maribor iz St. Ijke, kjer je imel dobrodošlo pekarijo in gostilno. Kupil si je v Vojašniški ulici št. 10 hišo, v kateri je zopet izvrševal gostilničarsko in pekarsko obrt, toda s preselitvijo v Maribor ga je začela zasledovati nesreča. Gospodarstvo je šlo nazaj in pred nekaj leti se mu je zastrupila žena ter umrla, njemu pa je pustila 8 mladoletnih in nepreskrbljenih otrok. Gospodarska propast, ki je dosegla višek pred nekaj dnevi s sodno prodajo njegovega imetja, ga je spravila v obup in je šel v proslavljeno smrt.

Celje

— Josip Kavčič — 60-letnik. Pred dnevi je praznoval 60-letnico rojstva glavni zastopnik Jadranske zavarovalne družbe v Celju g. Josip Kavčič. Gosp. jubilar je doma iz St. Vida pri Ptujju. Po absolviranju orglarski šoli v Ljubljani je služboval najprej kot organist v Plavnici pri Rakeku, nato pa 5 let v Zabnici na Koroškem, odkoder je hodil orglat tudi k Materi božji na Sv. Višarje. V Zabnici si je izbral tudi svojo življenjsko družico Pozneje je služboval 5 let kot občinski tajnik in organist v Dolenjskih Toplicah, nato pa 10 let kot občinski tajnik v Cerknici. Po prevratu je prišel v Celje, kjer je prevzel glavno zastopstvo Jadranske zavarovalne družbe. G. Kavčič je bil povsod, kjer je deloval, odkrit in prijeten družabnik, v mladih letih je deloval posebno kot pevovodja, na Koroškem se je udeleževal tudi v narodnostnih bojih. G. Kavčič je že več kakor četrstoletja zvest naročnik »Slovincu«. Ob tem življenjskem jubileju mu želimo da bi v krogu svoje družine dočakal še mnogo srečnih in veselih dni.

— Fantovski odsek KPD v Celju ima drevi ob pol 8 v Domu pevsko vajo. Člani-pevci pridite točno!

— Sv. maša v namen Vincencijeve konference bo jutri, v četrtek ob 8 v Mariji cerkvi.

— Jadranska straža v Celju je imela v ponedeljek zvečer v Narodnem domu redni letni občni zbor, ki ga je vodil predsednik g. dr. Gorican. Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da šteje celjska podružnica 504 člane. Zelo delavna sta mornariški odsek in odsek na Ostrzemnem. V preteklem letu je bilo več prireditev. Dohodkov je bilo 47.727,07 Din, izdatkov 36.208,25 Din. Pri volitvah je bil z nekaterimi malimi spremembami izvoljen dosedanji odbor s predsednikom g. dr. Goricanom na čelu.

— Zborovanje lesnih trgovcev. V nedeljo, dne 22. marca bo ob 10.30 v Celjskem domu občni zbor lesnega odseka Zveze trgovskih združenj dravske banovine v Ljubljani.

Velika nomladanska modna revija

se bo vršila v Kazini od 21 do 29. marca, vsak dan ob 1/2 21. uri, v nedeljo in na praznik tudi ob 1/2 16. uri.

Ptuj

Javno zborovanje. Ob priliki obrtniškega praznika na dan sv. Jožefa (19. t. m.) priredi Obrtno društvo za Ptuj in okolico v Ptujju javno zborovanje trgovcev, obrtnikov in ostalih gospodarstvenikov okraja Ptuj. Poročajo: g. Zagar Franc, konzulent Zbornice za TOI v Ljubljani: Težnje našega obrtnika — Jelačin Ivan, predsednik Zbornice za TOI v Ljubljani: Naš splošen gospodarski položaj. — Zborovanje, ki se vrši v gornji dvorani Narodnega doma v Ptujju ob 10, je važno za vse pridobitne sloje.

— Ptujski »Jadranska straža« je zborovala Krajevni odbor »Jadranske straže« v Ptujju je imel v soboto 14. t. m. v Narodnem domu svoj 12. občni zbor. Radi odsotnosti predsednika je vodil zbor podpredsednik inž. major g. Pavle Manojlovič. Iz poročila funkcionarjev je posneli, da je bila ptujška »Jadranska straža« v preteklem letu zelo delavna. Tako je ta agilna organizacija v minulemu letu poslala na letovanje na naš Jadran 27 pomladkarjev z ptujške gimnazije in 44 pomladkarjev z meščanske šole v Ptujju. — Število rednih članov znaša 416, podpornih članov pa 14. Dohodkov je bilo v preteklem letu 25.000 Din, izdatkov pa 19.000 Din v blažini pa se nanajša 6000 dinarjev gotovine. — Člonarina ostane kakor dosedaj, 12 Din letno. Pri volitvah v odbor je bil soglasno izvoljen za predsednika komandant mesta inž. major g. Pavle Manojlovič, pri ostalih odborih pa ni bistvenih sprememb. Na koncu sta podala prav zanimivo poročilo o našem lepem Jadranu prof. Veselko in učitelj Sestan. — Poslednji je seznanil zborovalce tudi o okoliščini občnega odbora v Mariboru, ki razpisuje veliko nagradno žrebanje na dan 30. junija 1936 v korist naše revne dece. Občni zbor je bil prav dobro obiskan, posebno častniški zbor ptujške posadke je bil dobro zastopan.

Vič

Vse fante viške župnije obveščamo, da bo drevi ob pol 8 zvečer v cerkvi govor, katerega bo imel g. župnik. Govor je namenjen samo fantom, zato se ga v velikem številu udeležite.

Kranj

Miha Maleš razstavlja. Na Jožefovo bo ob 11 dop. otvoritev razstave del Mihe Maleša v dvorani hotela »Stara pošta«. Razstavo bo otvoril dr. Rajko Ložar. V soboto ob 8 zvečer bo isti imel predavanje s skiptičnimi slikami v gimn. telovadnici. Naslov predavanja je: O umetnosti Mihe Maleša.

Naše diaštvo

Akademska kongregacija Marijinega Oznanjenja pri op. frančiškanih ima drevi ob 8 in četrt svoj sestanski s samostanski kapelici. Vsi posebno novine, prispevke podpravitelj Perček.

Poizvedovanja

Izjavljeno je bilo zobjeje Najdite! dobi nagrado. Naslov v upravi Slovenca 3724

Naša rečna plovba leta 1935

Pravkar so zaključeni statistični podatki o količini prevoženega blaga ter številu potnikov, ki so potovali po naših rekah v lanskem letu. Medtem, ko finančni rezultati za lansko leto še niso zbrani, hočemo na kratko analizirati količine in števila rečne statistike. V to svrhu podajamo primerjavo celokupnega prometa na naših notranjih in mednarodnih rekah za preteklih pet let.

Notranji blagovni promet v tonah:

Leto	Ton
1931	1.705.972
1932	1.594.289
1933	1.244.481
1934	1.546.213
1935	1.697.886

Iz gornjega vidimo, da je notranji blagovni promet znatno narasel in da je skoro dosegel višino iz leta 1931. V glavnem se vidi precejšnja neodvisnost notranjega rečnega prometa od svetovno-gospodarskih vplivov.

Inozemski blagovni promet:

Leto	Uvoz	Izvoz	Skupaj
1931	358.920	583.901	942.821
1932	285.981	266.359	552.340
1933	243.587	527.031	770.618
1934	316.870	822.873	1.139.743
1935	290.544	436.133	726.677

Inozemski blagovni promet nam kaže velike variacije. Čeprav je znašal izvoz po količini 145.599 ton več kot uvoz, vendar pa je izvoz znatneje nazadoval od uvoza, neglede na vrednost količin. Celokupen promet napram inozemstvu se je lani zmanjšal za 413.066 ton v primeri z l. 1934. V koliko je to nazadovanje v zvezi s splošnim padcem inozemskega trgovinskega prometa vsega narodnega gospodarstva, bi nam mogla odgovoriti naša trgovinska bilanca. Vsekakor pa je naša rečna plovba s tem padcem prometa težko prizadeta, zlasti če pomislimo, da se je razmerje zastav v inozemskem rečnem prometu gibalo vedno na škodo naše zastave. To moremo še posebno poudariti za naš izvoz.

Tranzitni blagovni promet:

Leto	Protivodno	Zvodno	Skupaj
1931	1.545.563	292.623	1.838.186
1932	1.130.738	164.099	1.294.837
1933	994.683	466.866	1.461.549
1934	1.299.803	321.520	1.621.323
1935	1.406.585	209.081	1.615.666

V tranzitnem prometu se je gibala naša zastava že vsa zadnja leta med 4—5%, to se pravi, da je bilo 95—96% celokupnega tranzitnega prometa v rokah inozemskih parobrodskih družb, ki so ohranile epričo neznanega padca tranzita tudi v lanskem letu svoje privilegirano mesto. Zanimivo je dejstvo, da se je protivodno, to je v smeri vzhod-zapad, povečalo za 106.782 ton več kot leta 1934, dočim je stalno padal promet v obratni smeri že od leta 1933 dalje.

Po vrsti blaga je najboljši padeč v inozemskem prometu prevoz žita in turšiče in sicer se je ta promet zmanjšal lani za celih 449.231 ton. Ta padeč beleži naš izvoz. Dalje se je znižal promet premoča in koks za 62.164 ton proti predlanskemu letu. To gre v korist naše trgovinske bilance, ker se je zmanjšal uvoz. Znižanje je beležili tudi pri uvozu mineralnih olj za 18.744 ton ter kosovnem blagu za 2443 ton. Na drugi strani pa beleži statistika povečanja količin pri poljedelskih proizvodih (za 27.024 ton), drvah za kurjavo (za 72.983 ton), stavbenem lesu (za 7344 ton), pri rudah in kovinah (za 40.338 ton), pri umetnih gnojilih in kuhinjski soli (za 11.399 ton), pri strojih (za 50.200 ton), pri gradbenem materialu (za 17.194 ton) in pri ostalem blagu (za 29.058 ton).

Celokupen blagovni promet na rekah je nazadoval lani za 267.050 ton v primeri z l. 1934, kar predstavlja točno 6.5%.

V potniškem prometu je zaznamovati sledeče gibanje:

Leto	Dopotovalo je potnikov	Odpotovalo	Skupaj
1931	3.716.475	147.560	3.864.035
1932	3.464.148	96.468	3.560.616
1933	3.440.799	89.054	3.529.853
1934	3.795.953	141.342	3.937.295
1935	2.126.389	174.123	2.300.512

Celokupno število potnikov je bilo lani najmanjše v zadnjih petih letih, zmanjšalo pa se je

za 636.783 proti predlanskemu letu. Vzrok tega padca je treba iskati predvsem v zgraditvi novega zemunskega in pančevskega mostu, nemalo pa tudi v poslabšanju gospodarskega stanja v državi. Glede na prve vzroke vidimo, da je država, oziroma njeno podjetje rečna plovba neposredno in težko prizadeta zaradi novih mostov ne glede na etimološke investicije za čisto lokalne potrebe. Država bo morala v bodoče voditi resno račun o krizi potniškega prometa na naših rekah.

Končno se nam zdi potrebno dodati še nekaj besed o reorganizaciji rečne plovbe kraljevine Jugoslavije. Predvsem ne moremo zamolčati dejstva, da je njeno finančno stanje ostanek stanje njene imovine vse prej kot idealno. Zivotarjenje zadnjih let je v vročni zvezi z nesrečno parobrodsko politiko, zlasti ono na naših mednarodnih rekah, na katerih se je rečna plovba spustila v borbo z inozemskimi, kapitalno nadmočnimi družbami, mesto da bi se ta borba čim prej končala na principu določite paritete. — V času, ko je rečna plovba kraljevine Jugoslavije imela 40% svojega brodnega jarka nezaposlenega, se je odločila za »sanacijo« svoja podjetja s prevzemom privatnega delniškega srbskega parobrodnega društva, ki se je nahajalo v težkih razmerah. S tem je še bolj povečalo kapacitete že ilak neizkoriščenega lastnega jarka in poslabšalo svoje finance. Končno pa je sama rečna plovba s svojo tarifno politiko znatno olajšala borbo mednarodni konkurenci. Vse to govori za nujno potrebo, da se čim prej izvede reorganizacija rečne plovbe na ta način, da se podredi posebnemu nadzornemu odhodu, ki naj nosi odgovornost, a ki naj ima tudi pravico določevati o smernicah tako personalne, kot finančne in tarifne politike. V tak nadzorni odbor naj pošlje narod po svojih zastopnikih ljudi, ki bodo gospodarili z državnim blagom tako, kot je to v interesu naroda.

Pri vrenju v črevih in zaprtju

zanesljivo učinkuje že ena čaša naravne

Franz-Josefove grenke vode.

Reg. no. min. soc. pol. in nar. zdr. Sbr. 1936. 75. V. 26.

Razširjenje železarne v Zenici

Že 24. januarja 1935 je izredna glavna skupščina Industrije železa Zenica, d. d., latore večina delnic se nahaja v rokah države, sklenila zvišati glavnic do 1.25 milj. Din na 15 milj., vendar je šele sedaj objavljen poziv na vpis novih delnic in sicer gre za emisijo 275.000 delnic po 50 Din imenske vrednosti (doslej je znašalo število delnic 25.000 po 50 Din imenske vrednosti). Stari delničarji imajo pravico do ene nove delnice, delnice, ki ne spadajo v opejco, pa pridejo v javno subskripcijo po ceni 170 Din. Vpis se je začel 16. aprila in traja do 25. aprila 1935. Presežek vplačil v kolikor se ne porabi za vnanje glavnic in za stroške emisije, se porabi za okrepitev rez. fonda družbe, ki je znašal 31. dec. 1934 4.385.096 Din.

V zvezi s tem zvišanjem glavnic je pa tudi uredba o nakupu delnic Industrije železa, d. d. v Zenici. Po tej uredbi je pooblaščen minister za gozdove in rudnike po ravnanstvu rudarskih podjetij v Sarajevu, da more odkupiti od nove emisije delnic te družbe do 25.000 delnic po 100 Din in 250.000 delnic po 170 Din za komad, t. j., da za vse delnice plača največ 45 milj. Din. Plačilo se izvrši s prekrižanjem s skupnimi terjatvami ravnanstva rudarskih podjetij v Sarajevu od industrije železa ostanek pa v gotovini ali s kompenzacijo za surovine od drž. rudarskih podjetij.

Po zadnji bilanci, objavljeni za 1934, so znašali upniki družbe 56.85 milj. Din.

Ko je bila družba ustanovljena l. 1892, je znašala osnovna glavnic 2.6 milj. kron ter je bila ta glavnic zvišana do 5 milj. kron, na kar je bila leta 1922 izpremenjena v dinarje v razmerju 1 : 4.

Insolvenec v februarju. Po podatkih Društva industrijecev in veletrgocev v Ljubljani je bilo februarja 1936 razglašeni v vsej državi 8 (lani februarja 15) konkurzov in 20 (16) poravnav. V Sloveniji je število konkurzov padlo od 6 na 2, povečalo pa se je število poravnav od 4 na 8.

Ako je glavobol posledica zapeke,
2—3
ARTIN-DRAŽEJE
Dr. WANDERJA
vzete zvečer, omogočajo Vam drugo jutro lahko izpraznenje.
Dobe se v vseh ekarnah v skafih po 12 dražej Din 8—
in v vrečkah po 2 dražej Din 1'50.
Glas. reg. pod št. br. 221/331

Cesto Ljubljana-Kranj bodo začeli graditi

V okvirju milijardnega kredita za javna dela iz lanskega leta je bilo za cesto Ljubljana-Kranj določenih 20 milj. Din, vendar pa so iz raznih razlogov bile licitacije za oddajo del na posameznih sektorjih te proge razpisane šele letos.

Prva teh licitacij, ki je odobrena po ministru za gradbe in drugih inštancah, je licitacija za preložitve medenskega klanca od km 628,600 do 630.300 drž. ceste Ljubljana-Kranj. Odobreni proračun je znašal 1.153.815,50 dinarjev; najnižja ponudba na to proračunsko vsoto je dala popust 7.1%. Tako je pričakovati da se bo začelo že v teku 1—2 tednov delo na terenu. V začetku bo pri tem delu zaposlenih okoli 120—150 delavcev zaradi večjih izkopov kasneje bo pa stalno imelo delo 50—60 ljudi.

Večjega obsega pa bo gradnja sodobnega cestišča na drž. cesti št. 2 od km. 625.500 do 635.950 (št. Vid-Isperca). Za to gradnjo je bila že februarja meseca razpisana licitacija, ki pa ni uspela. Tako je morala biti razpisana druga licitacija in sicer posebej za gradnjo cestišča (brez dobave kock in robnikov). Posebej pa je bila razpisana nabava 1.990 ton kock in 3.448 m robnikov za tlakovanje ceste. Prvo delo je bilo proračunano na: za alternativno za cementni beton 6.090.047,80; za alternativno za cestišče iz asfaltnega betona pa 6.337.347,80 Din. Na licitaciji dne 16. t. m. so sodelovali trije ponudniki in je bil najnižji ponudnik za cementno cestišče tvrdka inž. Josip Dedek iz Ljubljane ki je nudila 1.1% popusta na proračunsko vsoto 6 milj. 090.047,80 Din.

Vendar pa je potrebno za potrdilo te licitacije še dovoljenje gradbenega ministra itd. tako da je pričakovati odobritve nekako čez dober mesec dni po normalni poti.

Zgradba sodobnega cestišča na tem delu ceste Ljubljana-Kranj pa bo dala mnogo več delavcem zaslužka. Zaradi velikosti dela je računati, da bo delo dovršeno šele v dveh gradbenih sezonah, katere je računati na povprečno 8 mesecev, torej bo delo vsekakor končano do konca leta 1937. Pri tem delu pa bo zaposlenih stalno okoli 200 delavcev.

Ogledite si kolose pri znani tvrdki
Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gosposvetska c. 2
Cena od Din 850*- naprej

Dobave: Gradbeni oddelak ravn. drž. železnice v Ljubljani sprejema do 20. marca ponudbe za dobavo 12 kom. induktorskih namiznih telefonskih aparatov; do dne 24. marca glede dobave kablov, kabelskih končnikov ter raznega varnostnega materiala.

Licitacije: Dne 20. marca bo v Intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertalna licitacija za dobavljanje mesa ljubljanskemu garnizonu za čas od 1. aprila do 30. septembra t. l. — Dne 25. marca bo v pisarni komisarja Dravske voj. bolnišnice v Ljubljani zaključna ustmena dražba za dobavljanje telečjega mesa in kravjega mleka po dnevnih potreb. — Dne 31. marca bo pri I. v. v. s. p. bataljonu v Ljubljani ofertalna licitacija za dobavo nadomestnih delov za velospede in ne, kakor je bilo prvotno javljeno, dne 26. marca. — Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOJ v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava premoga za državne železnice. V prometnem ministruvstvu se dela sedaj na predlogu za dobavo premoga drž. železnicam v proračunskem letu 1936-37. V zvezi s tem priobčuje zagrebški Jutarnji list zanimive podatke o številu članov pri glavnih bratovskih skladnicah v naši državi leta 1935 (v oklepajih navajamo podatke za l. 1934): Belgrad 16.849 (16.854), Ljubljana 6772 (6895), Sarajevo 9273 (8156), Zagreb 4661 (5837) in Split 1592 (1104). Iz tega je razvidno, da je število za-

poslenih rudarjev najbolj nazadovalo v Sloveniji in na Hrvaškem, dočim je v Bosni zaposlenost narasla, saj so tam predvsem državni rudniki, ki vedno bolj dobivajo državne dobave.

Borza

Dne 17. marca 1936.

Neizpremenjeni so ostali tečaji Bruslja in Curaha, popustili so Berlin, London in New York, narasli so pa Amsterdam, Pariz in Praga.

V zasebnem kliringu je ostal avstrijski šiling na ljubljanski borzi neizpremenjen na 9.35—9.45, dočim se je na zagrebški borzi malo uvrstil na 9.32—9.42, dočim je v Belgradu notiral 9.31—9.41. Grški boni so notirali v Zagrebu 30.62—31.32, v Belgradu 31.15—31.85. Angleški funt je ostal na naših borzah neizpremenjen na 249.20—250.80. Španska pezeta je v Zagrebu notirala 6.25—6.35, v Belgradu 6.50 blago.

Nemški deki so ostali v Ljubljani neizpremenjeni na 18.95—14.15, v Zagrebu so nekoliko popustili na 13.89—14.09, za medio in ultimo aprila so notirali 13.88—14.08, v Belgradu so notirali 13.90—14.10.

Za italijansko liro (valuto) so plačevali denarni zavodi 3.01—3.06, za dolar pa 49.30—49.80.

Ljubljana. Tečajni s primoni.

Amsterdam, 100 hol. gold.	2967.43—2982.08
Berlin, 100 mark	1751.33—1765.21
Bruselj, 100 belg	735.26—740.82
Curih, 100 frankov	1424.22—1431.29
London, 1 funt	215.09—217.15
New York, 100 dolarjev	4267.54—4583.85
Pariz, 100 frankov	287.92—289.36
Praga, 100 kron	180.76—181.86

Celotni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 1.388.056 Din.

Curih, Belgrad 7, Pariz 20.22125, London 15.1875, New York 304.25, Bruselj 51.65, Milan 24.25, Madrid 41.90, Amsterdam 208.40, Berlin 123.125, Dunaj 56.60, Stockholm 78.05, Oslo 76.05, Kopenhagen 67.575, Praga 12.70, Varšava 57.75, Atene 2.50, Carigrad 2.45, Bukaresta 2.50, Helsingfors 6.6675, Buenos Aires 0.8375.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% inv. pos. 77—80, agrarji 45—47, vojna škoda promptna 355—357, begl. obv. 64—65, 8% Bier. pos. 80—82, 7% Bier. pos. 70—72, 7% pos. Drž. hip. banke 80—82.

Zagreb. Drž. papirji: 7% invest. pos. 77 den., agrarji 45-50 bl., vojna škoda promptna 355—356, begl. obv. 64-75—65-50, dalm. agrarji 61 bl., 8% Bier. pos. 80—81, 7% Bier. pos. 70.75—71.25, 7% stab. pos. 77—79. — Delnice: Priv. agrarna banka 240 den., Osj. eladk. tov. 150 bl.

Belgrad. Drž. papirji: 7% inv. pos. 81—81.50 (81), vojna škoda promptna 356—356.50 (356), begl. obvez. 65—65.25; 63—63.25 (63.25, 63), 8% Bier. pos. 80.75—81.25 (80.25), 7% Bier. pos. 71.50 do 72 (71.50), 7% pos. Drž. hip. banke 81—82, 7% stab. pos. 80—81. — Delnice: Narodna banka 6300 do 6350 (6350, 6300), Priv. agrarna banka 240.50 do 241.50 (241).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: be. in srem. 163—165, be. okol. Sombor 161—163, slav. 167—169, ban. 163 do 167, be. ladja Tisa in Begeje ne notira. — Koruza: be., srem. in ban. 111—113. — Vse ostalo neizpr. Tendenca slaba. Promet slab.

Sombor. Pšenica: be. okol. Sombor 162—164, gor. be. in srem. 163—165, slav., gor. ban. in be. ladja kanal 164—166, juž. ban. 163—165, be. ladja Begeje 166—168, be. in ban. pot. šlep 167—169. — Koruza: be. in srem. 111—113, be. in srem. april 115—117. — Moka: Og in Og 250—270, št. 2 230 do 250, št. 5 210—230, št. 6 195—210, št. 7 165—175, št. 8 110—115. — Otrobi: be. 96—98, srem. 92—94. — Vse ostalo neizpr. Tendenca vzdržana. Promet 17 vagonov.

„Slovenčeva“ podružnica Ljubljana, Turševa cesta

(palača Poštni dom)

sprejema vsakovrstna naročila, tičoča se „Slovenca“ in daje tozadevne informacije

Kulturni obzornik

Slikarska razstava Petra Žmitka

Na sveti večer l. 1935 je ljubljanska Radiopostaja razširila po dolovini vesti, da je umrl slikar Peter Žmitke, o katerem je bilo sicer znano, da je že del časa težko bolehal. Smrt si je izbrala za obisk tega moža, ki je kljub nadlogam, prihajajočim nadeni, do zadnjega vztrajal pri delu, nekam neprikladen in neljubezvni trenutek, ko je bila pozornost ljudi posvečena drugim mislim in čuvstvom. Ampak ta stvar se slovenskim umetnikom rada pripeti in spada skoro k njihovi kruti življenjski usodi. V Žmitkovem primeru pa bi bilo skoro čudno, če bi se bilo zgodilo drugače.

Ime Žmitke je bilo mnogim od današnjega dne zelo verjetno že docela neznano, saj je mož, ki se je ob začetku stoletja udeležil skoro vsake slovenske umetniške razstave, zadnja leta stal popolnoma v ozadiju ter ni sodeloval na nobeni umetniški prireditvi več, niti ni več ilustriral knjig, kar je še pred vojno pridno praktical. Vzrok tega leži pač v težavnih življenjskih razmerah, ki umetniku niso priznane in radi katerih je bil prisiljen poiskati stalno službo, ki ga je potem absorbirala, potem pa tudi v boleznih, ki si jo je bil nakopal radi neke nezgode na Ruskem. Tako bo dobilo morda za mnoge njegove ime prvič konkretno vsebino v razstavi, katero so priredili pokojnikovim sorodnikom v njegovem stanovanju na Rimski cesti 2-II. Na njej je zbranih okoli 300 del, med njimi olinatne slike, skice, risbe, vinjete, ilustracije, ono, kar je pokojnik zapustil v svoji lasti v Ljubljani.

Žmitke se je rodil l. 1874 v Kropju na Gorenjskem, v družini, kjer je bilo zanimanja in talenta za umetniško delo precej. Kot deček je prišel na ljubljansko obrtno šolo, z 20 letom pa (1894) je odšel na Dunaj (umetnoobratno šolo), kjer je mimogrede študiral tudi pri Orieppenkerlu. L. 1898 je Žmitke odšel v Petrograd, kjer je med drugim

študiral tudi pri Riepinu. L. 1902 je odšel v Drago k Hynaisu, l. 1904 pa se je vrnil v Ljubljano in se tu stalno naselil (o njegovem življenju se poučijo v zadnji številki Mladike 1936 13). Žmitke je bil menda edini, če ne to, pa eden prav redkih slovenskih umetnikov, ki ga je pot in ljubezen do umetnosti zanesla v Rusijo. Tam je ostalo dokaj njegovih del, mnogo pa tudi v ostalih tujini, na Češkem, Finskem itd. Razstava na Rimski cesti radi tega ne more dati obiskovalcu dobre podobe Žmitka-umetnika, ker preveč del manjka. Zbrana je le ostalina, v tej pa preveč prevladujejo popolnoma drugovrstna, nepomembna in celo slaba dela, skice itd., ki so razstavljena le iz pietete sorodnikov do pokojnika. Kolektivna posmrtna razstava Žmitkovega dela bo nekoč potrebna, da nam približa moža in njegovo ustvarjanje.

Žmitke je bil sicer sodobnik naših impresionistov (lekapiča itd.), toda z njimi ga niso vezale skoro nobene vezi z izjemo majhne epizode. Okrog l. 1910 namreč je jel nenadoma slikati tako, kakor zrceli Grohar, na njegovih platnih je zavladala svetla poleta večinoma rožnatih tonov, ki so Žmitku ljubi in lastni; nikaka atmosfera, temveč barvna substanca, razdrobljena in trepetajoča, da je v njej vsak predmet izgubil svoje konture in telesnost. Kako je Žmitke od tega slikanja prišel, mi je nerazumljivo, čeprav nekatere možnosti vidim; a za točno spoznanje tega bi bilo treba videti več del, ki jih ni tu. Iz te epizode vise na razstavi sledeča dela: »Naslada« (1910, študija zanj 1910), »Sunje« iz l. 1920, a neslikane v stilu podobe »Zanjice v soncu« iz l. 1910, najbolj znana pa je Žmitkova slika v Narodnem muzeju (1910). Nobenega dvoma ni, da stoji Žmitke v teh slikah pod močnim vplivom svojih kolegov impresionistov, zlasti Grohara. In to bi bila ena stran njegovega problema; njegova slika se bori za svojo samobitnost napram ostalim slovenskim mojstrom. Žmitkovemu delu manjka trdna podlaga, instinkti sigurnosti, odhod nestalnost.

Poleg te epizode je pri njem posebno viden starejši, naturalistični žanr. Od tega je na razstavi največ primerov. Toda molil bi se, kdor bi mislil,

da je to neki slikarski naturalizem po vzoru monakovske ali francoske šole. Za to probleme tu ne gre, kajti pri Žmitku je ves naturalizem globoko pomešan z elementi historičnega slikarstva, a rejši bi rekli: s posameznimi razvalinami historičnega koncepta. Tam je slika »Samotar« (1909): Če ne bi bilo zelo drzno, bi jo človek spravi v slik z mersikoko tendenco monumentalizma v impresionizmu, a gotovo je nastalo v dilemi med idealizmom zgodovinske kompozicije in naturalizmom. Ravno ta osnovna orientacija v smeri važne snovi veže Žmitka deloma na našega Wolfa, ga pelje v Rusijo, ki je bila zanj slaba šola, mu izpodmikla tla v čistih slikarskih problemih, ne dovoljuje krajin, temu ljubljencu impresionizma, do besede, zavaja Žmitka neprestano na folklorne motive, ki pa ne preidejo preko praga ilustracije v visoko umetnost in mu narekuje olja, ki se čitajo kakor scene iz naturalističnega romana o ruski družbi in njenih skrbih (»Gospa s kočijo«). Rad bi, da bi te besede poslavila na laž kaka kolektivna razstava del, katerih podpisani žal ni nikdar videl, po razstavi na Rimski cesti se ne da pisati drugače. Iz tega pa že zadostno odseva ona velika tragika te naše umetniške osebnosti, o kateri vedo mnogo povedati tudi ljudje, ki so mu bili tovariši in sodobniki.

Kje je tedaj pravi Žmitke? V Narodno galerijo je pred dnevi prišla slika, ki je bila last Banjske uprave in ki jo je Žmitke napravil l. 1904: Imenuje se »Prošnja cerkvice« (lepo reprodukcijo po njej gl. Dom in svet, 1904). Berač drži v rokah model cerkvice iz lesa, zvonomi v stolpu zvone, okrog nie pa se je zbralo vse polno vaščanov v pisanih oblekah, kmečki obrazi, nespremenljivega čutenja in komaj kaj več kot melodija iz enega samega zvoka. V to monotonost vpadata spredaj dva motiva, a bogme da zelo srmežljivo: na desni berač in na levi lepo, po mestno oblečena gospa. Po motivu slike je ta kompozicija narodna pesem, preprosta romarska pesem, pri kateri ima glavno besedo berač, skoro glavni motiv našega življenja in kralji naših cest, kakor

si ga je zamišljajl Žmitke. Vredno je opozoriti na to, kako je o sliki pisal l. 1904 Ivan Prijatelj (Lj. Zvon, 1904, 75). Ta preprosti rapsodični spev pa spremlja neizmerno bogata paleta, ki je skoro kot vpletena iz raznobarnih rož kot naš narodni ornament in njegova čuvstvena barvitost. Kako se je Žmitke v tej sliki približal skrivnostim svojega ljudstva in jih pogledil! Imel je za to stvari posebno žilo in tu, kjer je podal nekaj slovenskega, je ostvaril tudi ono, kar je smatral za bisvo ruskega in slovenskega in kar je hodil iskati v tujino: Svet realnosti in nerealnosti, življenja in poezije, grude in vere, trpkoga in negibnega čuvstva, ki ne zna v besedo najti poti in je okorno, a čigar melodije so lepe in sladke in menda sploh edino izrazilo — ta svet našega ljudstva je Žmitke na podobi gotovo edinslvno zadel. Na njej podaja roko davnim rodovom in novim časom in če je takih slik v njegovem delu mnogo, je znamenje, da je že davno čutil in hotel oblikovati stvari, ki jih bodo šele zanjimci. Zadosluje pa tudi samo ena: v njej je Žmitka in njegovega naroda pravi, trenin obraz.

R. Ložar.

Ljubljansko gledališče

Drama. — Začetek ob 20.

Sreda, 18. marca: Tuje dete, Red A.
Četrtek, 19. marca ob 20: Pesem v cesti. Izven. Cene od 10 Din navzdol.

Petek, 20. marca ob 15: Goljemanov. Dijaška predstava po enah od 10 Din navzdol. — Ob 20: Stromakovo Jagule, Red Četrtek.

Sobota, 21. marca: Družinski ode, Red B.

Opera. — Začetek ob 20

Sreda, 18. marca: Faust, Red Sreda.
Četrtek, 19. marca: Annapros, kaj dela Andulal Izven. Cene od 20 Din navzdol.

Petek, 20. marca: Zaprti (generalna).
Sobota, 21. marca: Kavalir v robo, Premiera. Izven.

Mariborsko gledališče

Sreda, 18. marca:

Zakaj so bili Abesinci poraženi?

Nemški vojaški strokovnjak naglašja da je vzrok abesinskega poraza trojen:

1. Prvi zaveza vrhovno abesinsko vodstvo. Vrhovnemu abesinskemu armad vodstvu se ni posrečilo doseči smotnega izvajanja operacij. Cesar sam, ki morda ni slah državnik in organizator, se ni izkazal močnega vojskovodje niti ne v afriškem pomenu. Tak je brez dvoma bil neguš Menelik pred 40 leti. Okrog novega leta, ko sta ras Kasa in Sejum v nenadnih na padih vrgla italijansko središče od reke Takaze do Aksuma in je bila vsa italijanska severna fronta vržena v defenzivo, tedaj je abesinsko armadno vodstvo imelo največje upanje v zmago. Pa te prilike niso izkoristili in vse se je razblinilo časovno in krajevno v malih spopadih, ki so se morali ponesrečiti vprčo modernih bojnih sredstev Italijanov.

2. Posamezni abesinski vojskovodje so postopali na lastno pest, kar je zgotovo silno oteževalo enotno vrhovno vodstvo negušu. To je muogo, če ne največ krivo poraza Poleg tega pa niti pri enem izmed podrejenih vojskovodij ni bilo opaziti kakih posebnih vojaških sposobnosti. Vsak izmed teh rasov je menda upal, da si bo sam pridobil lavoriko zmage ter se je vojskoval sam zase brez ozira na sosedne čete. Tako se je zgodilo na jugu, kjer je Graziani potolkel rasa Desto, ne da bi se bila armada generala Nasibuja zganila ter Graziani začela nadlegovati ter rasu Desti s tem olajšati umik. Tako se je zgodilo tudi v zadnjih bojih na severu. Ras Mulugeta na desnem krilu je v bitki na gori Aradam prvi začutil Badoglijeve udarce. Njegova sosedna na levici, ras Sejum in ras Kasa, pa sta medtem mirno stala v Tembienu, sta se dala obkoliti od strani, nakar ju je v tembijski bitki po pravici zadela še hujsa usoda. In čisto po programu je prišel nato na vrsto se poveljnik levega krila ras Imru, čeprav se ne zdi tako omejen, kakor so bili drugi. Vsi pa so se dali posamič potolči in so pustili svoje vojske brez pomena krvaveti. Ne glede na pomanjkljivo vojskovodsko z njega, pa je katastrofalnih porazov kriva dosež nja domišljavost abesinskih vodij, katera je temeljila na uspehih iz leta 1896. Domišljali so si da bodo samo z divjim junaštvom svojih vojsčakov kos evropskemu sovražniku kljub njegovim modernim bojnim sredstvom. Prepozno so uvideli, da je stvar drugačna.

3. Popolnoma nezadostna poročevalska služba pa je vse vodstvo še bolj oteževala. Zanesljiv zvez s posameznimi armadami ni imel niti glavni stan v Desiju še manj pa so jih imele posamezne armade med seboj.

Drugi vzrok tiči v abesinskih vojakih: Abesinski vojaški material je splošno izvrsten, tudi po evropskih strokovnih pojmih vendar pa je v glavnem neobdelan. Moderno izurjeni in opremljeni oddelki sestavljajo le majhen drobec etiopske armade. Večina abesinske armade pa je sestavljena iz pol ali pa dolela divjih plemenskih vojsčakov. Tudi ita lijski priznavajo, da so se abesinske redne in bojne čete borile s fanatičnim pogumom. Toda, kakor so leta 1894 v Sudani pri Ondurmanu do smrti pogumni Mahdijevi vojsčaki padali pred topovi in strojnimi generala Kitchenerja, tako se je moralo sedaj zgoditi tudi abesinskim bojnikom, katere so italijanske baterije in bombna letala sekala brez protibrambe.

Tretjič je tu italijanska premoč: Iz povedanega sledi, da bi že tudi srednje-dobro evropsko vodstvo s takimi bojnimi sredstvi, kakršna imajo v Abesiniji Italijani bilo lahko kos temu afriškemu sovražniku, čigar bojna oprema je vsaj za 30 let zastarela. Vendar pa mora vsak vojak priznati, da sta se Graziani na jugu in Badoglio na severu izkazala za izredno dobra poveljnika, kateri sta imela

dobro oporo tudi v svojih podrejenih poveljnikih. Prav tako zasluži vojna sposobnost italijanskih čet vso pohvalo. Ne da bi torej hotel kdo zmanjševati vrednost tega, kar so Italijani storili, je treba za razlago abesinskega koraka vendarle naglasiti veliko materialno premoč Italijanov. Naslednji podatki se nanašajo le na severno fronto:

Kakih 500 italijanskih topov je stalo proti kakim 80 abesinskim topovom, če so jih Abesinci sploh toliko imeli.

Najmanj 4000 italijanskih strojnih pušk je držalo proti kakim 500 abesinskim strojnicam, če jih je res toliko bilo.

200 italijanskih bombnih letal je letalo nad Abesinci in sipalo smrt, ne da bi Abesinci imeli najmanjšo protitež proti njim.

150 italijanskih tankov je delovalo na italijanski strani, proti katerim Abesinci niso imeli nič postaviti.

Sledajič je treba pri bojih zadnjih tednov ugotoviti tudi to, da je število italijanskega vojskva močno nadkriljevalo število abesinskega. Badoglio na severni fronti je imel na svoji strani kakih 250.000 frontnih bojnikov proti nekako 170.000 Abesincem.

V nasprotju z Abesinci pa je italijanska poročevalska in dovozna služba vzorno delovala in ima brez dvoma velike zasluge za zmago. Uspehi Italijanov v tej smeri dokazujejo, da je italijanski generalni štab svojo nalogo dobro pripravil.

V Berlinu so odprli razstavo za vodna in zračna sportna letala. Prav posebno je veliko zanimanje za jadrna letala, katerih je tam veliko razstavljenih.

Naplavljeni kiti

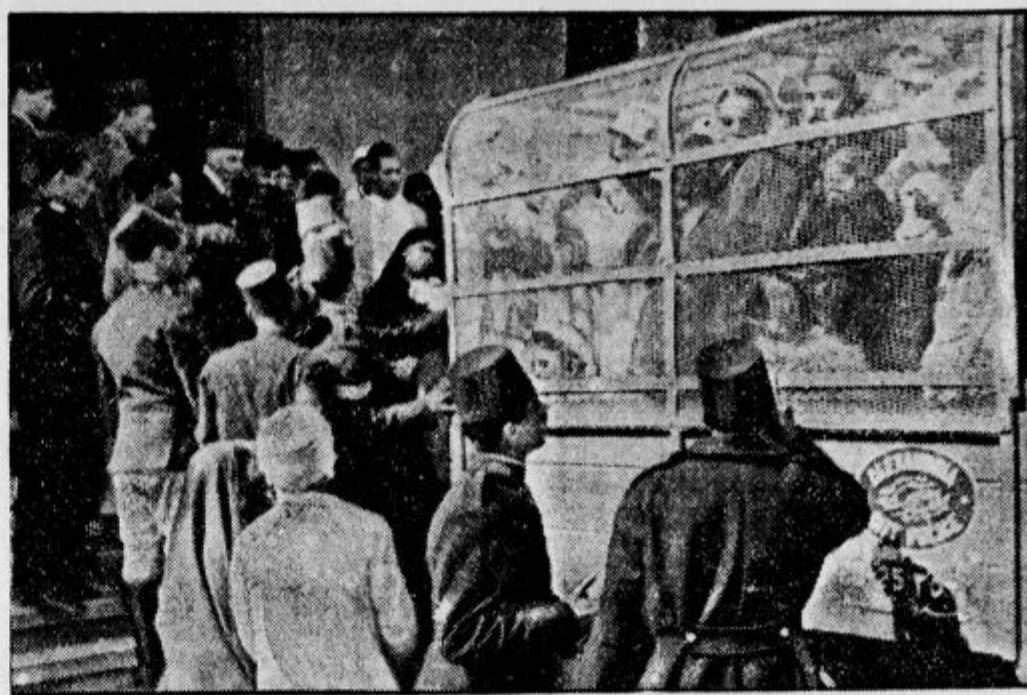
Iz Kopenhagena poročajo, da je morje pretleki petek na zahodno obal Jutlandije naplavilo vsa skupaj 66 velikih kitov. Največje živali so bile po 6 m dolge ter so tehtale vsaka do 1000 kg. Na suho so jih morali zveliči konjsko vprego. Tako bogatega plena kitov na Danskem že dolgo niso imeli. Sodijo, da so kiti prišli preblizu obali ko je bila voda velika. Ko pa je voda nenadno upadla kiti niso mogli več nazaj. Drugi pa mislijo, da je živali pometal ob obal hud vihar.

Parnik v ognju

Grški parnik »Stylianic«, ki je skozi Sueški prekop v Masavo vozil bencin in petrolej za Italijane, je sredi Rdečega morja začel goreti. Posadko gorečega parnika je rešil baje italijanski parnik »Fusianec«. Parnik »Stylianic« je velik 1828 ton.

Pesnik potoži prijatelju: »Kacar pozno v noč pišem, potem ne morem več zaspati.«
»Temu se da lahko odpomoči.« meni prijatelj.
»Kako neki?«
»Treba ti je le še enkrat prebrati, kar si napisal.«

Mož ki je bil obsojen, ker je ponarejal denar, je po obsodbi ves ogorčen vzkliznil: »Zato me torej kaznujete, ker sem kralja upodobil in domovino hvalil.« Na denarju je bila namreč kraljeva podoba in napis: »Hvaljena bodi domovina!«

Novo demonstracije v Egiptu. V Aleksandriji je egiptska mladina znova začela demonstrirati ter zahtevati popolno neodvisnost Egipta. Domača policija je mnogo demonstrantov prijala ter jih v zamreženih vozovih odpeljala v ječe.

Krščanska dobrodelnost v današnjem svetu

Pretekli petek je bilo na Dunaju karitativno zborovanje, na katerem je bilo poročano, kako je krščanska dobrodelnost dandanašnji razvita med posameznimi narodi sveta. Iz tega poročila smo izvedeli tele zanimive številke:

V Avstriji je vsega skupaj 19.000 redovnic. Med temi redovnicami jih je 16.000 katere delujejo na karitativnem in vzgojnem polju. Poleg redovnic pa je nekaj sto članov moških redov, ki so se posvetili dobrodelnemu delovanju. Precejšnje je tudi število dobrodelnih laičnih društev.

V nemški dobrodelni zvezi je kakih 80.000 redovnikov in redovnic ter kakih 40.000 laikov, kateri so se v glavnem posvetili dobrodelnosti. V Nemčiji je mnogo katoliških dobrodelnih zavodov: 1602 zavoda za zdravstveno skrb, 1147 zavetišč in vzgojevalnic za otroke, 1225 zavetišč za starče, 6503 zavodi, kateri dajejo zdravstvene nasvete in ambulatno postrežbo. Poleg vsega tega pa je še nekaj tisoč otroških vrtcev.

Na Češkoslovaškem imajo Čehi, Nemci in Slovaki vsaj svojo deželno dobrodelno zvezo. Dobrodelne zbirke na Češkoslovaškem so vzorno organizirane.

V nekaterih škofijah Jugoslavije je dobrodelnost vzorno urejena ter sedaj hočejo urediti škofijske karitativne zveze ter tudi državno karitativno zvezo.

Za švicarsko dobrodelnost je značilno, da

Abesinske pripovedke

MISKE

Nekega dne se je rodila miška, ki pa je bila drugačna kakor so druge miši, bila je namreč od vratu doli vsa bela. Tedaj so se zbrale miši in dejale: »Torej! S kom naj jo oženimo? Med nami ga ni, ki bi bil vreden tega svašta. Zato jo poročimo s soncem!« Drugi pa so ugovarjali: »Sonce, katero odkrije lahko vsak oblak, ni vredno našega otročiča.« In miške so rekle: »Prav, pa jo poročimo z oblakom!« Pa so drugi ugovarjali: »Kar more preopaditi vsak veter, kakor se godi oblaku, tak našemu stanu ni primeren.« In so rekle: »Poročimo jo z vetrom!« Druge pa so ugovarjale: »Kar lahko zadrži vsaka gora, kakor zadrži veter, ni stann primeren sorodnik.« In so rekle: »Dajmo ji goro za moža!« Druge so ugovarjale: »Nekaj, kar lahko miške izpodkopljejo, kakor goro, ni stann primeren sorodnik.« In so rekle: »Dobro torej! Če je miška več kakor pa vsi drugi in če je močnejša kakor gora, močnejša ko veter, silnejša ko oblak in sonce, jo pa omožimo z miško! Tako se bo dostojna hiša primožila k dostojni hiši!«

»Prosim, gospod učitelj, ali je človek lahko kaznovan za nekaj, česar ni naredil?«
»Nikakor ne, ljubi Janezek. To se ne sme dogajati.«

»Zato vam pa povem, gospod učitelj, da računsko nalogo nisem naredil.«

Zdravnik: »Za nekaj časa ne smete z glavo prav nič delati.«

»Kako bom pa živel?«
»Kako? Ali ste mar učenjak?«
»Ne, pač pa brivec in lasuljar.«

Na severni obali Islandije pri Akureju se ribiči pripravljajo na ribolov.

»Ali je podjetje, v katerem je vaš sin, veliko?«
»Bi rekel, da je. Celih 14 dni traja, preden pride dovtip od učenca do šefa.«

Komunistični nemiri v Španiji. V madridskem predmestju Puente de Vallecas so na cesti zažigali avtomobile.

Koncert pianista Wittgensteina

Priznam, da mi a čisto umetniškega stabiliza zaenkrat ni še povsem jasno, zakaj so celo največji mojstri klavirske kompozicije skladali prav virtuozne skladbe samo za eno roko. Težko je namreč trditi, da v tem pianistična umetnost ni nič prikrasjena in da ne tiči na tem neka izvenumetniška poteza, ki jo je rodil namen, stopnjevali in podčrtati predvsem ono tehnično virtuoznost igre, ki ima že — čeprav je vse bolj plemenita — neko skrito sorodstvo z akrobatstvom. Vendar je res, da je takih klavirskih skladb prav mnogo in da jih izvajajo tudi popolni pianisti z veliko dovršenostjo in z veliko umetniško občutljivostjo.

Pri pianistu Pavlu Wittgensteinu, ki je v teh dneh koncertiral pri nas v Filharmonični dvorani, je ta stvar drugačna. To je umetnik, ki je doživel eno najtežjih usod življenja, katera mu pa ni mogla ubiti neupogljivega vzpona v smeri reproduktivnega pianističnega izživljanja. In tako nastopa danes kot klavirski mojster ene roke in skuša tako, kot mu je pač še mogoče, posredovati ljudem umetnost.

Na njegovem koncertu smo čuli vrsto skladb različnih skladateljev: Bacha, Mozarta, Saint-Saens, Chopina, Mendelssohna, Liszta in Rosenthala, ki so deloma originalne, deloma predelane od Brahmsa, Godovskega, pa mešoma prirejane od pianista samega. In te skladbe obsegajo večinoma težko virtuozno snov, tako da mikajo zlasti a to svojo zapletenostjo, še posebej, ker jih obvladuje ena sama roka. In tako je mogel pianist zadiviti a svojo izredno spretnostjo, ki je mestoma tirala kar v neverjetnost, da igra le ena roka.

Vendar pa je pri vsem ostajal čisti visoki umetniški užitek megljen. Kajti ko si dojemal to igro tonov in ko si prisluhnil sam vase ter razgrnil pred seboj svoje doživljanje, si moral ugotoviti, da je živel v tvoji notranjosti predvsem dvoje občutkov: sočustvovanje in občudovanje. Sočustvovanje nad težko usodo človeka, ki je po usodnem udarcu tako trdo prikrasjen za možnost polnega zunanega izraza svoji notranji vsebini, in občudovanje nad neupogljivo voljo in njenimi presenetljivimi uspehi. Če si pa odmaknil to dvoje občutij in poslekal brezobzirno za estetskimi vrednotami, si ostal neustrašen. Kajti pogrešal si predvsem v igri jasne plastike, ki jo je ubijalo silno pedaliziranje (čeprav mestoma edini nadomestek za dvoročno igro), pogrešal lepote poezmeznih tonov pa tudi čistote in enakomernega vpadanja njih sozvočij, motil te je preveliki povdarek na čisti virtuoznosti in ne ravno največja poglobljenost v čiste estetske finise in v vsebino, povezano v razne stiline smeri. Tako je nad takimi pomankljivostmi trpel zlasti Bach in po drugi strani Rosenthal a svojo »Parafrazo na Strausove valček«, kjer je že skladba sama usmerjena povsem v zunanjo učinkovitost in v svoji bravuroznosti pogreša prave umetniške moči. Pač pa je izmed ostalih skladb najmočnejše in natičestje prevzel Saint-Saensov »Bonreec«, pa tudi Lisztova »Parafraza« na Verdijev tema iz »Ritoretta« je prepričala. Največ toplina, pa so vsebovale 3 Mondelssohnove »Pesmi brez besed«.

Pri vsem je bil vendar koncert, ki se je vršil v okviru Ljubljanske Glasbene Maticice po svoje mlkaven dogodek: ni sicer pritegnil mnogo občinstva, pač pa je večino prisotnih poslušalcev težko priklenil, da so pianista obsuli s priznanjem in zahtevali od njega ob koncu še dodajanja. V. U.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 18. marca: 12.35 Skladbe A. Kotebova (plošča). — 12.45 Vremenska napoved, poročila — 13. Napoved dneva, objava sporeda, obvestila. — 14. Vremenska poročila, borzni tečaj. — 16. Mladinska ura: Obliki in Zavrnjeniki elektricitete (g. prof. Niko Kretzi). — 16.40 Pogovor s poslušalci. — 19. Napoved dneva, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30 Nac. ura: Naša država — najslabše pračloveka (dr. Borja Zarnik) — Zagreb. — 20. Prenoč koncerta iz Maribora. — 22. Napoved dneva, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15 Operetna glasba (Radjaki orkester). — Koniec ob 23. uri.

Drugi programi:

Sreda, 18. marca: Belgrad: 19.50 Vokalni koncert. — 20.30 Odločki in Wagnerjeva opera »Tristan in Isolde«. — 21.18 Jaz. — Belgrad II.: 13.15 Narodne pesmi. — 14. Jugoslovanska umetnost: Predavanje g. Manojloviča o obliki v streljahu kiparja Rosandića. — Zagreb: 20. Prenoč in Ljubljana. — 22.16 Jaz. — Dunaj: 19.30 Iz arhiva plošč. — 20.40 Koncert dunajskih filharmonikov. — 22.10 Pihala. — 23.40 Stari Dunaj. — Budimpešta: 19.30 Bndimpeštanski koncertni orkester. — 20.16 Jaz. — 22.18 Plošča. — 23.10 Glasna glasba. — Trst-Milan: 20.35 Čagaljeva opera »La Wally«. — Rim-Rari: 17.15 Presebnoljubje skladbe. — 20.35 Zbor. — 21.10 Jaz. — 21.45 Pester večer. — 22.30 Plesna glasba. — Praga: 19.30 Puccinijeva opera »Madama Butterfly«. — 20.40 Kino orke. — 21.20 Zivali v glasbi. — 22.16 Plošča. — Brno: 19.35 Pihala izvajajo cerkveno glasbo.

L. Ganghofer: 41 Grad Hubertus Roman

Schipper je bil tak mučenec, ki stoji v areni in mirnovdano čaka na levo. »Tako se seveda ne morem več braniti. Ne ostane mi drugoga, ko da vršim svoje delo in dolžnost, in čakan na uro, ko bo gospod sprevidel.« »Nehaj s tem gozbdanjenjem! Je zarenjal grof Egge; nakremžil se je in dvignil nogo na stol. »Moj Bog! Moj Bog!« »Ali vas spet boli?« Schipper se je cedil od skrbi. »Lezite takoj v posteljo! Z obema rokama je slekel jopič svojemu gospodu. »Jutri morate biti spet krepko na nogah. Jutri boete ustrelili tri, štiri kozle in še kak par postavnih jelenov!« »Ali meni?« »Seveda! Za to bom že poskrbel. A zdaj takoj v posteljo!« Grof Egge se je dal odvesti k šminci in je stopal tako previdno na bolno nogo, kakor bi hodil po samih šivankah. »Hudiča! To vendar za božjo voljo ne bo ostalo! A nič ne da, lova zaradi tega ne bom opustil. Ako me ne bodo več nosile noge, se dam zanesti tja na lov. Dokler mi nee oko, ni še nič izgubljenega!« Schipper je slašil svojega gospoda in pri tem nežno klepetal vsevpred. »Tako, zdaj potrpite nekaj minut, takoj se vrnem s Francem in žganjem in toplimi rjuhami.« Skočil je v kuhinjo. Ko je šel nekaj časa prišel s svojim zdraviljenjem in držal golo nogo svojega gospoda v rokah, se je grof Egge mežikajoč ozrl vanj. »Schipper! Jaz dosti prenesem. Povej mi odkrito: Ali si ti odbil kozlu rogove?« Ne da bi nehal otirati, se je Schipper začel smejati. »Zdaj pa nehal! Takega žaljiva, kot vas, ni moj živ dan na vsem svetu nikjer več!«

Sport Zakaj niso nastopili Norvežani

Nedeljske tekme v Planici so še vedno predmet razgovorov ne samo v sportnih krogih, temveč tudi v oni javnosti, ki se sicer prav malo zanima za telesno gibanje. Vsi razgovori se sučejo okrog novega svetovnega rekorda, ki ga je postavil Avstrijec Bratl, ko je 101 m plaval po zraku, dalje o našem odličnem skakalcu Novšaku, ki je s skokom 99,50 m postavil nov jugosl. rekord ter o našem drugem zastopniku Pribošku, ki je tako krasno plaval po zraku. Največ pa je govorenja o tem:

zakaj niso nastopili Norvežani. Nastop, oziroma nenastop Norvežanov je poglavje zase, zaradi katerega se bo javnost še dolgo razburjala. Gledalci, ki so prisostvovali skakalnim tekmam v Planici, so bili upravičeno lahko razburjeni, ker Norvežanov niso videli na startu. Saj ni nobena tajnost, da je vsaj tri četrtine ljudi prišlo v Planico v glavnem zaradi Norvežanov, katerih krasne »koke« imajo še od lanskega in predlanskega leta v najlepšem spominu in pa ker so bili vsi prepričani, da bodo Norvežani letos podrli 100 m znakmo. Hvala Bogu, da je 100 m znakmo padla, ker drugače bi odšli ljudje tako razočarani s Planice, da jih prihodnje leto kljub letošnji vsestranski dobri organizaciji najbrže niti polovico toliko ne bi mogli spraviti na mednarodno skakanje v »krajni« otiček naše Gorenjske. Občinstvo je bilo zadovoljno edino zato, ker je videlo skok nad 100 m, ki ga je tako dolgo pričakovalo; dalje, ker je bil v nedeljo izredno lep dan, in tretjič, ker je bila letos organizacija prav dobra, bodisi pri železnici, bodisi v Planici sami. Toda to pa vsceno ne odtehta popolnoma nenastop Norvežanov in ljudje vprašujejo po vzrokih, zakaj najboljši smučarji sveta niso nastopili. Ni treba ponovno pogrevati ostrih protestov 15.000 glave množice okrog skakalnice in vse to samo proti norveškemu skakalcem. Pravega vzroka gledalcem tedaj ni nihče povedal, in javnost še danes ne ve, kaj je prav za prav vzrok, da Norvežani niso nastopili niti izven konkurence. Zato

Izjava Birgerja Ruuda in ostalih Norvežanov. Pred odhodom norveškega moštva iz Jugoslavije je imel zastopnik agencije »Avala« priložnost dalj časa razgovarjati se z Birgerjem Ruudom in drugimi norveškimi prvaki. Pri tej priložnosti so Norvežani med drugim izjavili:

Po pogodbi, ki jo je naša zveza sklenila z jugoslovansko zvezo, smo imeli skakati s srednje skakalnice in ne z velike. Pod tem pogojem smo tudi prišli v Planico. Toda srednje skakalnice smo dobili v neugodnem stanju. Zato nismo mogli brez naknadnega dovoljenja naše zveze sodelovati pri tekmovanju, ker bi nas drugače diskvalificirali.

Kakor vidite, nismo iz muhavosti ali iz kakšnega drugega vzroka odklonili sodelovanje v Planici. Ali mar mislite, da smo potovali tako daleč zato, da bomo mogli gledati, kako drugi skačejo? Je vprašal Birger Ruud poročevalca agencije Avala. Pismo, ki sem vam ga pred nekaj dnevi poslal iz Ljubljane naši zvezi in v katerem sem prosil dovoljenja za skakanje z velike skakalnice, ker srednja ni bila urejena, vas bo najbolje prepričalo, kako vroča je bila naša želja o sodelovanju pri tem tekmovanju. Birger Ruud je pokazal prepis tega pisma, nato je pa nadaljeval:

Vzlic našim opetovanim prošnjam sta norveška zveza in FIS našo prošnjo odklonila. Zelim srečati razumevanje pri jugoslovanskih sportnikih. Zelo bi nas zadelo, če bi kdo krivo razlagal naše stališče. V nadaljnjem poteku razgovora so bili norveški smučarji polni lepih besed za skakalnice v Planici in niso varčevali s superlativi, ter izkazovali priznanje tej skakalnici. Posebno so poudarjali, da jih ni doslej še nobena skakalnica tako mikala kakor planiška. Ko se je poročevalec Agencije Avala poslovil od norveških prvakov, je Norvežan Ulland, trener italijanskega moštva, rekel:

Ko smo dobili od naše smučarske zveze iz Osla nalog, da ne smemo sodelovati pri tekmah na veliki, tako imenovani mamutski skakalnici, je naš znani smučar Hagen, ki je pri treningu skočil 98 m, zajokal kakor otrok.

Iz te izjave se vidi, da norveških skakalcev prav za prav ne zadene nobena krivda, pač pa norveška smučarska zveza in FIS-o, ki jim je prepovedala skakanje na veliki skakalnici, in

pa — vsaj tako se vidi iz te izjave — tudi našo jugoslovansko zimskošportno zvezo, s katero je sklenila norveška zveza pogodbo, da bodo norveški tekmovalci skakali s srednje skakalnice. Ako bi se gledalcem v Planici to pojasnilo, bi protesti proti norveškemu skakalcem gotovo izostali. Zakaj pa norveška zveza in FIS-a prepovedujeta skoke nad 80 m, pa

ostane še vedno zagonetka.

Še bolj nerazumljiva pa nam postane ta prepoved, ko gradimo na Norveškem velike skakalnice, na katerih so bili pred kratkim doseženi skoki blizu 100 m. Ali hoče morda norveška zveza preprečiti, da bi se kje drugje na svetu zgradila taka skakalnica, na kateri se bo skakalo preko 100 m? Ker tega ni mogoče in ne more napraviti, je pa prepovedala svojim skakalcem nastop na naši veliki skakalnici. Na Norveškem so bili gotovo prepričani, da ne bo nihče drugi skočil 100 ali več metrov razen Norvežanov. Toda zgodilo se je nekaj, kar jim ne gre v račun in česar prav gotovo še dolgo ne bodo pozabili. Srednjeevropejec, Avstrijec Bratl, je prvi skakalec na svetu, ki je skočil s smučmi brez padca nad 100 m. In se nam zdi kar prav, da to ni bil severnjak, in to samo radi takega postopanja norveške zveze, oziroma FIS-e.

Odrpito pa ostane še vprašanje — na katerega se sivočasno še povrnemo — zakaj naša zveza ni obvestila občinstva o pogodbi, ki jo omenja Birger Ruud in ostali Norvežani.

Primorje-Hermes

V četrtek, na praznik, bo največješnja prvenstvena tekma v ljubljansko-češki skupini. Zmagovalec iz te tekme bo ljubljansko nogometni prvak, kakor tudi prvak imenovane skupine.

Tekma se prične ob 15.30, o predtekmi ob 14 se srečata rezervi obeh klubov.

Državno prvenstvo v smučanju

V soboto in nedeljo se vrši državno prvenstvo v smučanju in sicer v vseh disciplinah izvenšmi vstrajnosnega teka. Teki in skoki se vršijo na Pokljuki, dočim smuk in slalom na Rožici. Da bo omogočena udeležba čim večjemu številu tekmovalcev, se je tehnični odbor zveze odločil, da izvede skakanje na srednji skakalnici na Pokljuki, ki dopušča skoke do 40 metrov. Prvenstvo v smuku in slalomu izvede Gorenjska zimskošportna podzveza, katere ima tudi najboljšie tekmovalce na svojem področju, in to na Rožici, kjer je obilo snega in izvedba vsled bližnje jesenic prav pripravna. Vse tekmovalce in klube opozarjamo, da je zadnji rok prijave v petek in da se naj pravočasno in v čim večjem številu odzovejo letošnjem tekmovanju v državnem prvenstvu. Tekmovalci v teku morajo biti v soboto popoldne v Smučarskem domu na Pokljuki, ker je start odrejen za 4 ure popoldne. Isto velja za tekmovalce v smuku in slalomu, ki se morajo javiti vsaj do 2 popoldne v Skalaski koči na Rožici.

Kolesarska podzveza. Za četrtek, dne 18. t. m., sklenile so sestanke v prostorih gostilne Kačič, Tyrševa cesta ob 15., na katero se pozivajo vsi vozniki A in B skupine. Poročila podzvoznega delegata o glavni skupini in delovanje o tekočem letu.

SK »Istra« — Ježica. V četrtek, dne 18. t. m. mora biti rezervna najkasneje ob 8 popoldne na Igrišču Primorja radi trening tekme. Kisil, Borse, Gabron, st. izurilo.

Smuka v marcu in aprilu. Trilavsko pogorje je zalito a snegom. Planinski smučarji najdejo v Juljskih Alpah najlepša visokozemska smučišča. Stančičeva koča je oskrbovana, dostop skozi Krnjo za smučarje zelo prikladen. Pod Triglavom je oskrbovan Triglavski dom na Kredarici, kjer se vršijo stalni smučski tečaji pod vodstvom g. Stonjarja, člana slovenske ekipe na olimpijadi v Ga-Pa. Kransen je smučarski pohod preko Herbarice v dolino Triglavskih jezer, kjer je oskrbovana koča SPD. Vreme je jasno, temperatura povprečno — 6 do — 8, podnovi solono, zmrzota plin snega zmrzta in solnata, za smučarje najdelejša polhara. Smuka je dolga tudi na Kravancu in na Veliki Planini, kjer so stalno oskrbovane postojanke SPD. Črna Pred ima preko 2 m snega. Orožnova koča je oskrbovana ob sobotah in nedeljah. Erjavčeva koča nudi primerno zavetišče smučarjem na Veliču.

Vremenska poročila

Jugoslovanske zimskošportne zveze in Zveze za tujski promet z dne 17. marca 1936. Kranjska gora-Rateče po stanju danes: — 4°C, barometer se dviga, jasno, mirno, na 10 cm podlagi snežnja 16 cm priča. Smuka dobra. Prleč, Krnica in Tamar po stanju danes: na 120 cm podlagi snežnja 30 cm priča. Smuka idealna. Kofec po stanju 16. t. m.: — 3°C, sneg zmrz. solnato, mirno, smuka idealna.

Naznanila

Liubliana. I. Mikarji! Radjarska in vrtnarska podružnica za šiško privedi strokovno predavateljico v sredo 18. t. m. ob pol 8 zvečer v soli. Interesni valjjeni! I. O vzgoji župitnega dreveja bo g. Friso Leonard drevi ob 7 v predavatelni minarološkega inštituta na univerzi nadaljeval svoje predavanje. Kakor vsa predavanja ljubljanske podružnice SVD, je tudi to bren vstopnine. I. Drevi ob detri na 7 bo v Filharmonični dvorani javna produkcija dr. konservatorija pri kateri nastopijo golemi klavirskega oddelka prof. Janina Ivanika in sicer: Turzio Ivan, Solfero Heria, Gallasia R., Hrašovec Silva in Ostare — Valjdo Marta. Na sporedu so skladbe ruskih avtorjev zado ima produkcija naslov dšuka glasba. Spored stane 2 Din in vsajja obsevom kot vstopnina. I. Kino Kodoljevo predvaja danes in jutri dva sporeda: »Slavospovi Ljubomir« in »0.000 let v Sing Sing«. Cene običajne. I. Nodno službo imajo tekurne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 3; mr. Ramor, Miklošičeva c. 30 in mr. Gantuš, Moste.

Drugi hrati

Hrastnik. Občni zbor Krajevne protibeberkionne lige bo v sredo (praznik) dne 25. marca t. l. ob 8 v Sokolskem domu.

Zahvala

Za izraženo sočustvovanje in množevilno udeležbo pri pogrebu moje ljubljene žene

Minke Rojina

posestnice in gostilničarke, Aleševčeva 14

se veem najprirčneje zahvaljujem. Posebej se tudi zahvaljujem gg. zdravnikom, ki so se žrtvovali, kakor tudi darovalcem vencev.

Ljubljana, dne 17. marca 1936.

Zahujoči Franc Rojina.

+

Zapustil nas je za vedno naš nad vse ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Jernej Jenko

zasebnik

dne 17. marca, po kratki bolezni, v 84. letu starosti, previden s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti ga sprejmo v četrtek, dne 19. marca 1936 ob pol tresh popoldne iz hiše žalosti Verovškova ul. 54 (Ljubljana VII.) na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 17. marca 1936.

Zalujoče rodbine: Jenko, Velkavrh, Babnič in ostalo sorodstvo.

+

Tužnega srca naznanjamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš arčno ljubljeni soprog, oče, sin, brat, stric in svak, gospod

Anton Brolih

bivši gostilničar in ismi trgovec

dne 17. marca, po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb dragaega pokojnika bo v četrtek, dne 19. marca 1936 ob pol petih pop. izpred mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališču k Sv. Križu.

Predvdor, Tupaliča, Kranj, Ljubljana, dne 17. marca 1936.

Zalujoči ostali.

Grof Egge je molčal. Nad njima je začkripal strop. Tam zgoraj se je na senu premetaval France z ene strani na drugo, skrb mu ni dala spat.

11. poglavje

Ze dva dni je Forbeck z gorečo vneto delal od prvega svita in dokler se ni zmrznilo. Tretji večer je zasnova velike odelke z mnogimi liki po riebi in burvi že toliko napredovala, da je Tasilo, ki se je mimogrede oglašil pri prijatelju, gledal z občudovanjem delo teh dveh dni. »Kakršno je platno, bi sodil na tri tedne marljivoga dela. In kako že to govori!«

»Pri tem moja marljivost nič ne pomeni.« je dejal Forbeck, a vendar se mu je v obeh veselo posvetilo. »Videl sem in to dela v meni in vre na dan. Jaz sem pri tem le stroj brez volje. Moja roka se giblje, črta in upodablja, dostikrat sam ne vem kakole.«

Tasilo mu je položil roko na ramo. »Prietna umetnost se nikoli ne dela. Ustvarja se sama. To da pozna se vam: Stroj se je pri delu ogrel. Kako uro še utegnem, pojdiva na pohajk.«

Ko sta šla nekaj minut pozneje doli po stopnicah, sta čula iz izbe Malin glas, ki se je igrala z otroki:

Mlinar, oj mlinar, kaj si zapan? Vrata odpahni, zunaj je dan! Vrata zapahnjena, mlinarja ni doma — vsak zdaj pred vrata meh, mletl bo do treh!

Dvoje otroških gri je vriskalo od veselja, in vanj se je mešalo behljanje tenkega glaska.

Ko se je stemnilo, sta se Tasilo in Forbeck ločila pred Jezerskim dvorom.

»Torej jutrič je dejal Tasilo. In vaši sliki na ljubo želim, da bi sestra prinesla na sejo dobrano poročilo potrpežljivosti. Danes se nekaj jezi.«

»Pa vendar ne name?«

Tasilo se je zasmel. Da. In kar v glavo mi ne gre, zakaj se je ta vrabec veselil tako nanih spomnil na spodobnost. Kati je huda, ker vas od zadnjega kosica cela dva dni ni bilo na ispregled.«

»Saj sem moral vendar na vse kriplje delati in dognati zasnovo toliko, da bi mi seja za sliko kaj koristila.«

»Delo pred vsem drugim. Jaz sem vas seveda toplo branil in gospodična Kleesberg mi je pri tem pomagala. Teto Gundi ste si čisto osvojili. In dobro to izkoristite, kajti število sej ni odvijeno ne od vaših umetniških potreb in ne od muhavosti moje sestree, temveč samo od tega, če bo gospodična Kleesberg vašemu delu naklonjena. A tu prihaja moj šoln. Torej jutri na svidenje!«

Tasilo je krenil k obročju. Forbeck je pa stopil na gostilniško teraso, da bi si poslekal samotni prostorček kje stran od zasodnih misli. Kalina nejevolja nanj mu ni šla več iz glave, spremljala ga je domov in se mu po tolikem delu vpletala v zmedene sanje trudnega spanja.

Naslednje jutro proti devetim je prišel stari Moser k Brucknerjevim. Poslaja ga je teta Gundi, da bi vzel seboj »malarijoc«. Forbeck mu je izročil stojalo in barvnik, platno je nesel sam, da bi se mu še vlažne barve ne pokvarile. Na potu proti gradu je Moser neustrudno klepetal in pripovedoval tudi o srečnem lovu večerajšnjega dne; grof Egge je ustrelil tri imenitne gameze in dva jelena. »Ni slabo za prvi dan, a če bi imel mene tam gori, bi jih nastreljal še več.« Dolgovezno je pripovedoval siarec o neverjetnih lovskih uspehih, ki se mu mora za vse zahvaliti njegov gospod.

Ko sta prišla do gradu, je stala Kati pri ribni-

ku in krmila postvri. Obležena je bila kakor popol-dne takrat, ko jo je bila ujeta nevihta. Ko je zagledala Forbecka, se je nasmehnila, vrgla ostanek kruha v vodo in si otrešla drobtine z rokavic. Forbeck je oprezno prislonil platno na drevo in stopil z belim klobučkom v roki h Kati. V zadregi jo je pozdravil. »Jaz sem te dni delal, da bi dogotovil zasnovo moje slike. Oprostite mi, če sem bil nevljuden.«

Ni ga takoj razumela, potem je zardela in se zasmehljala: »Ah tako? Tas je pač izblebel, da sem se jezila na vas. Res je! Toda ne glejte me tako prestrašeno! Prav za prav sem govorila vprbičo Tasa je zato, ker sem menila, da vam bo dal o priliki prijateljski nasvet. Meni za te stvari nič ni, a vidite — Pri tem se je pokroviteljsko zresnila. »Povem vam to zaradi vas samih. Teta Gundi je silno natančna v vsem, kar imenujemo spodobnost, in če hočete dostikrat in dolgo tu slikati, jo morava ohraniti pri dobri volji. Kajne, to vendar razumete?«

»Seveda! Je zajeljal Forbeck in se olajšano oddahnil; in ko se je v istem hipu prikazala na verandi gospodična Kleesberg, je stekel k njej in ji s slovesno spoštljivostjo poljubil okroglo rdečo roko.

Kazalo je, da je teta Gundi zmedena in srečna; pri tem je bila tudi radovedna: Tasilo je bil pripovedoval, kako delo pri sliki čudovito napreduje. Forbeck je stopil po platno in ga za verandnih stopnicah postavil v dobro luč. Gospodična Kleesberg je začela glasno hvaliti in se čuditi. Kati je molčala in upirala svoje velike oči zdaj v sliko, zdaj v mladega umetnika. Na umetnost se ni ka! prida spoznala. Vendar je občutila prvotnost in prevzemljivost mlade sile, ki je govorila iz tegn vrtine blešočih barv, iz tega viharja prepletajočih se drznih črt. Oklevalje je pokazala na bežno naznačeni par sredi slike. »To naj bi bila jaz in naš France?« Potem je pogledala Forbecka, ki je molče prikimal. Tedaj ga je prišla za roko. »Ali ne bi takoj pričela?«

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; šentlovanjski oglas Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglas se plačuje takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonske 3 mm visoke petlinne vrstice po Din 2:50. Za pisarne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znakno.

Službodobe

Planinski dom
z gostilno, išče oskrbnika s kavcijo. Prednost imajo s penzijo. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Planinski dom« št. 3435. (b)

Pomož. moč sobarico
sprejme Hotel Strukelj, b

Kuharico
dobro in pridno, sprejme boljša družina. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Samostojna« št. 3701. (b)

Kuharica
dobra, vsestransko izurjena, z dolgoletnimi spričevanji, se išče za dobro meščan. družino v Ljubljani. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3647.

Krojašk. pomočnika
in vajenca sprejme Modno krojaštvo Šefic Vinko, Sv. Petra nasip 15. (b)

Dva mizarja-tovariša
s svojo delavnico in orodjem, se takoj sprejmeta za izdelavo trgovskih stelaž. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3782. (b)

Stanovanja

Komfort. stanovanje
štirisobno, v II. nadst., za v g. ust oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3776. (e)

Sobe

Sostanovalko
takoj sprejem v podstrešno sobo. — Mesečno 109 Din. — Mestni trg 11 Mila. (s)

Posestva

Doben oglas v »Slovenca«
posestvo ti hitro proda, če že ne z gotovim denarjem, pač kupca ti s knjižico da

Hišo

na prometnem kraju v Ljubljani kupim. Do Din 300 000 plačam v gotovini. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Gotovina« št. 3595. (p)

Izkoristite priliko!

Vila v Rogški Slatini, 4 sobe, pritlikline, velik sadni vrt, takoj naprodaj. Cena zelo nizka. Vprašati: Sekulič, Zagreb, Deželiceva 66, pritliklje, dešno. (p)

Razglas

Občina Teharje bo prodala stavbne parcele ob banovinski cesti, 20 minut od Celja. Dražba se bo vršila 22. marca ob dveh popoldne. Prodajni pogoji na vpogled v občinski pisarni vsak dan. (p)

Hlače in rokavi

se ne svetijo več, ter so kot novi, če jih daste v I. mariborsko parno pralnico, Maribor, Krekova ulica 12.

Denar

Posojila
na vložne knjižice daje Slovenska banka Ljubljana. Krekov trg 10

Kupimo vložne knjižice
Ljubljanske Kreditne banke do 100.000 Din. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 3745. (d)

Auto-motor

Ce avto svoj stari prodajal at motorja bi znebil se rad hrz kupca ti mnogo prižene Slovencev najmanjši inserat

»Ford« avtomobil

lep, osebni, petsežni, le 25.000 km vožen, napredaj. Natančneje iz prijavnosti: Gustav Ozim, Sv. Jakob v Slov. gor. (f)

Prodajam tovorni avto
Sevrolet, tri tone. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3761. (f)

Glasba

Plošče in gramofone
prodajamo, zamenjavamo in izposojujemo po nizki ceni.

elektrotov

PASAŽA NEBOTIČNIK

Razno

Parne stroje
hladilne naprave, kompresorje, bencin in Dieselmotorje, elektroinstalacije itd. montira in popravlja Varšek, elektro in strojno podjetje, Domžale Stob. — Zaloge elektro-potrebščin. (r)

Obrt

Splošno mizarstvo J. SAJOVIČ
Ljubljana - Fügnerjeva ul. 13
Soltdno - točno - konkurenčno

Kupimo

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne krone
kupujem po najvišjih dnevni cenah
A. KAJFEZ
urur
Ljubljana, Miklošičeva 14

Prodajmo

VINA

vseh vrst kupite najugodnejše pri **Centralni vinarni v Ljubljani.**

Vrtne jagode
mesečarke, 100 sadik 60 Din, razpošilja vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor. (l)

Šivalni stroj
pogreznjiv, nemški fabrikat, z okroglim čolnikom, ki tudi šitka, poceni naprodaj. Nova trgovina, Tyrševa 36. (l)

10 breskovič drevesc
v samo novih, najboljših sortah, z zavojnino vred franko vaša železniška postaja za 90 Din razpošilja Sadijstvo bratov Dolinšek, Kamnica, p. Maribor.

Ključavničarstvo
dobro vpeljano, z vsemi potrebnimi stroji, zaradi boleznih naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3714. (l)

Trenčkote
vsa oblačila, perilo itd. - v ogromni izbiri - kupite poceni pri Preskerju Sv. Petra cesta 14. (l)

Semena vrtnih jagod
mesečark, katere rodijo neprenehoma do novembra, 300 zrn 10 Din, predplačilo v znakah - razpošilja vrtnarstvo Jemec Ivan, Maribor. (l)

Deset vrtnic plezalk
plesnobi odpornih, novih, deloma vedno cvetočih sort, s poštnino vred 60 Din. - Tudi pet plezalk pošljemo za 35 Din s poštnino vred Pošljite znamenke. Sadijstvo Dolinšek, Kamnica, p. Maribor. (l)

Sveže najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne
dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Vrtne jagode
običajne, orjaški sadovi, 100 sadik 30 Din - razpošilja vrtnarstvo Jemec Ivan, Maribor. (l)

Pisalni stroj
»Underwood«, prenosljiv, s kovčkom - najnovejši model - poceni prodaj. Matelič, Ljubljana, Emonska cesta 10/a. (l)

Trsje (štorjo)
za strope, krovno lepenko, lesni cement, Trboveljski cement, betonsko železo, zidarsko orodje in sploh ves stavbni material nudi zelo ugodno Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska 1. — Nakup starega železa in voska. Prodaja razstreljiv in čebelarskih potrebščin. (l)

Telefon 2059
PREMOG KARBOPAKETE DRVA, KOKS nudi Pogačnik
Bohoričeva ulica št. 5.

Vrtnice
nizke, velikocvetne, v krasnih barvah, 10 grmičkov 60 Din, visoke 1 komad 15 Din, plezalke in polyante 1 komad 6 Din, razpošilja s povzetjem vrtnarstvo Ivan Jemec, Maribor. (l)

NAJBOLJ RAZŠIRJENI DNEVNIK

Pohištvo Erman & Arhar ŠT. VID Stalna razstava

Jediinice, spalnice, kuhinje pod ugodnimi plačilnimi pogoji - Ogled tudi ob nedeljah.

Tinček in Tonček kot detektiva

11. Temne sence prihajajo

Stena, ob kateri sta Tinček in Tonček stala, je bila videti gladka in brez vsake razpoke. Lahko si torej mislite, kako sta se zavzela, ko je v tej steni nenadoma nekaj zaškripalo in se začelo pomikati naprej. Bila so skrivna vrata.
Dečka sta imela še toliko časa, da sta planila v temen kot. Ondod sta oprezovala, napejala ušesa in oči in si komaj upala dihati. Skozi nastalo odprtino v steni je prilezla temna moška postava. Pod vsako pazduho je neznanec nosil debelo balo blaga. Takoj za njim je prilezla še druga moška postava.

V kotu, kjer sta se tiščala Tinček in Tonček, je vladala gosta tema. To je bila njuna sreča, sicer bi ju bile bistré oči neznanec kar koj opazile.
»Razbojnik!« je Tonček prestrašeno šepnil Tinčku na uho.
»Pat!« ga je posvaril Tinček in položil kazalec na usta.
Ko sta neznanca nanosila velik kup prečudne robe ekozi odprtino, sta se začela s pridušenim glasom pomenkovati.
»Preneumno, da naju je Irkolin izvohal!« je jezno zabundal debeluhar v pisnem jopiču. »Zdaj morava robo odstraniti, kajti če najdejo dečka, jim bo povedal vse — in potem sva v lepi kašil!«
»Dečku zavijeva vrat, pa bo!« se je surovo zarežal debeluharjev pajdaš v črnem jopiču.
Ko sta Tinček in Tonček slišala, kakšna nevarnost grozi ubogemu Janezku, so jima kar mravljinici zagomazeli po hrbtu.

Gostilničarji, ako hočete biti res zadovoljni — kupite trpežne, solidne in lepe stole

tovarne Remec-Co, Duplica - Kamnik

Odvetnica Dr. Mija Frlan-Jernejčič
je otvorila pisarno in jo pridružila očetovi pisarni dr. Frlana Franceta, advokata, Ljubljana, Miklošičeva cesta 4/l.

Berite Slovenca
in oglašujte v njem!

SENZACIONALNA IZPREMEMBA V MODI PUDRA

Iz Pariza prihaja skrivnost novega „mat“ pudra

Elegantne Francozinje so kreirale novo modo, ko so našle puder, ki daje polti videz breskvinega cveta ter prepreči za ves dan tudi najmanjše sledove svetlikanja.

Skrivnost je v tem, da se po novem načinu izdelava najfinejši puder trikrat preseje skozi svileno sito in zmeša z dvojno peno smetane. Ta novi način izdelave pudra, ki je plod dolgoletnih raziskov francoskih kemikov, je patentiran od tvrdke Tokalon. Puder Tokalon omočoa odstranitev svetlikanja nosu in mastne kože. Da Vam prekrasno polti, ki ostane popolnoma »mate« polnih 8 ur. Če uporabljate »mat« puder Tokalon, se Vam koža ne bo svetlikala niti na vetru in dežju in tudi ne pri potenju. Ta puder daje licu videz svežih dražestnih rožnatih listov ter zviša v veliki meri Vašo privlačnost. Nabavite si puder Tokalon, ker on, pri vseh velikih stroških pri izdelavi, ni dražji!

HERSAN ČAJ ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se uživa

»HERSAN ČAJ«
mešanica posebnih zdravilnih zelišč po sestavi zdravnika R. W. Pearsona, šef-zdravnika v Bengaliiji (Angleška Indija).
Po večletnih izkušnjah je neovrgljivo dokazana velika vrednost

»HERSAN ČAJA«
in to z nedvomnim uspehom pri obolenjih zaradi popnenja žil, pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menianju mesečne bolezni), jeter, motnjah v želodcu, zastrupljenju, zapeki, protinu (gihu), črevesnih boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem odebelenju.

»Hersan čaj« se dobiva v vseh lekarnah. Poučno knjižico in vzorec Vam pošlje zastojni: »RADIOŠAN«, Zagreb, Dukljaninova 1
Reg. št. št. 14001 z dne 6. VI. 1934.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je naš dobri oče, brat, stric, gospod

Ivan Nadler

posestnik in gostilničar

po dolgi bolezni, večkrat previden s sv. zakramenti, danes ponoči mirno v Gospodu zaspal. Pogreb blagopokojnika bo na praznik sv. Jožefa na tukajšnje farno pokopališče.

Hrvača, Ribnica, 17. III. 1936.

Žalujoči ostali.

Blagor mu, ki se spočije v črni zemlji, v Bogu spi!

Sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo, da je odšel danes k svojemu Stvarniku, previden s tolažili svete vere, v 77. letu svoje starosti, naš preblagi oče, odnosno stari oče, tast in stric, gospod

Mohor Mihael

mногоletni organist v Šmarčnem pri Kranju

Blagega pokojnika spremimo na njegovi zadnji poti v četrtek, dne 19. marca ob pol petih popoldne na pokopališče v Kranju.

Kranj, dne 17. marca 1936.

Rodbine: Mohor, Vitan in Setnikar